

**"Lituanica" II Bus
Pertvarkyta į
Bombnešį**

Kai tik "Lituanica" II iš Arijos buvo atgabenta į Kauną, tuojau buvo manoma pradėti daryti jos remontą. Tačiau pasirodė, kad remonto darbai neįmanomi be briežinių, kurie buvo likę Amerikoje. Dabar visi reikalingi briežiniai Kaune jau gauti ir "Lituanicos" II remonto darbai pradėti. Lietuvos karo aviacijos atstovams nuodugniai transatlantinį lėktuvą apžiūrėjęs, paaiškėjo, kad kai kurios jos dalys teks išrašyti iš Amerikos. Manoma, kad "Lituanica" II atitinkamai pertvarkius, iš jos bus galima padaryti Lietuvos karo aviacijai tinkamą lėktuvą, greičiausia bombnešį.

**Klaipėdos Miesto
Gyventojų Statistika**

Pagal paskutinį gyventojų provizorinį suskaitimą šių metų sausio 1 d. buvo iš viso 47.412 gyventojų Klaipėdos mieste. Pernai tuo pačiu laiku buvo 45.000, 1934 m. — 44.000 ir 1932 — 42.000. Vidutiniškai pastaruoju laiku gyventojų skaičius per metus priauga apie 2.000 — 1.500.

Prieškariniais laikais, 1914 m., Klaipėdos mieste buvo tik 20.000 gyventojų. Tačiau į šį skaičių neįskaityta apie 8000 gyventojų iš kelių priemiesčių, kurie 1918 m. buvo prijungti prie Klaipėdos miesto. Tada gyventojų skaičius pasiekė 29.000. Pasibaigus didžiajam karui ir likviduojantis vokiečių kariuomenei, Klaipėdos miesto gyventojų skaičius staiga padidėjo. Mat, demobilizuojamos rytų fronte kariuomenės žymi dalis paliko gyventi Klaipėdos mieste. Todėl 1922 m. gyventojų skaičius buvo pašokęs iki 35.000. Nuo 1932 m. gyventojų skaičius palaipsniui didėjo, 1924 m. buvo pasiekęs 37.000 gyventojų. Tik 1925 m. sumažėjo apie 2.000 dėl to, kad tais metais baigėsi terminas optuoti Vokietijos pilietybę ir žymi optantų dalis išvyko gyventi į Vokietiją. Po to tik 1929 m. pradėjo vėl didėti gyventojų skaičius ir pasiekė 38.000.

Savaime aišku, kad tokiu pat tempu didės gyventojų skaičius ir ateityje. Tuo budu kitais metais Klaipėdos miestas pasiekis 50.000 gyventojų. Gyventojų skaičiaus didėjimas aiškina mas tuo kad, kraštui prisijungus prie Did. Lietuvos, Klaipėdos mieste pramonė vis didėja: kas metai steigiamos naujos įmonės ir vietos darbininkų jau nepakanka. Jų atvyksta iš kaimų.

Miesto valdyba į gyventojų skaičiaus didėjimą mažai tekreipia dėmesia: mokyklų naujų nestato ir pigių namų statybai nerodo gerų norų. Tai buvo matyti iš miesto valdybos nusistatymo "Statybos" bendrovės atžvilgiu.

**Lietuvos Užs. Reikalų
Ministerio Kelionė
Po Svarbius Europos
Politikos Miestus**

Vasario pradžioje Lietuvos užsienio reikalų ministeris St. Lozoraitis atliko reikšmingą kelionę po pačius svarbiausius Europos politikos centrus. Ministeris lankėsi Londone, Paryžiuje ir Berlyne. Londone ir Paryžiuje jis turėjo visą eilę svarbių pasitarimų su žymiausias Europos valstybės vyrais. Tuose pasitarimuose tarp Lietuvos užsienio reikalų ministerio ir kitų kraštų atstovų buvo svarstomi tarptautinės politikos klausimai, susiję su Lietuvos padėtimi ir jos reikalais. Ministeris Lozoraitis pasistengė kitų kraštų atsakingiems atstovams išdėstyti Vokietijos nedraugingą laikymąsi Lietuvos atžvilgiu, Lietuvos nusistatymą Rytų Europos pakto sudarymo klausimu ir paskutiniuosius lenkų sukeltus triukšmus prieš Lietuvą.

Kaip pažymi anglų ir prancūzų spauda, Lietuvos užsienio reikalų ministerio kelionė po Europos centrus buvusi labai reikšminga ir Lietuvai naudinga. Jos metu aptarti klausimai ir išdėstyti Lietuvos nusistatymas anglų ir prancūzų visuomenėje rado gyvo pritarimo. Lietuvoje užsienio reikalų ministerio veikimas taip pat buvo gyvai sekamas. Vasario 10 dieną ministeris Lozoraitis jau sugrįžo į

No. 12-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 21-mą KOVO (MARCH) 1936 M. Kaina 5 Centai VOL. XIX

**BAISUS POTVYNAI
PALIETĖ SUVIENYTA
VALSTIJAS**

**270,000 Gyventojų
Liko Be Pastogės**

Vašingtonas, kovo 19. — Admirolas ir R a u d o n o j o Kryžiaus pirmininkas, Cary T. Grayson, paskelbė, kad sulig šios dienos jam suteiktų davinių nuo potvynio nukentėjo milijonai žmonių ir 270,000 liko be pastogės. Vien tik Naujoje Anglijoje padaryta už virš šimtą milijonų dolerių nuostolių. Ypatingai nukentėjo Johnstown (Pa.) miestelis. Copenmah upė išsiliejus per krantus, užpylė virš ketvirtainę mylios su 16 pėdų gylio vandens ant biznio įstaičių pridarant jam virš 10,000,000 dolerių nuostolio.

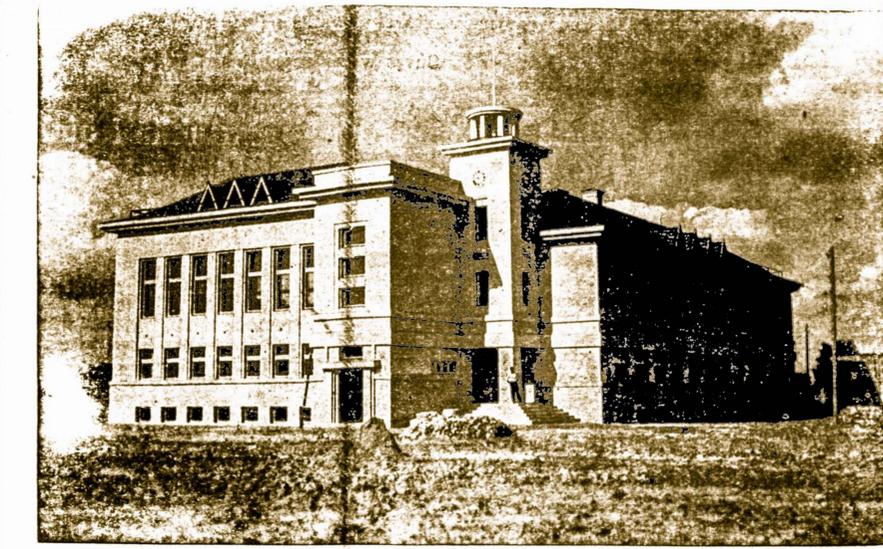
K a d a n g i neapsakomai daug buvo prisnigta ir su sykiu užėjus dideliame lietuvių potvynis pasireiškė ypač. Daugely vietų buvo paskelbtas karo stovis. Mat kuomet vienus užpuolė potvynis, tai kiti iš jų nelaimės bandė pasinaudoti. Nors galutinų skaitlinių apie padarytus nuostolius tuo tarpu ir negalima priduoti, tačiau yra apyskaita, kad šis potvynis daugiau žalos padarė negu kas galėjosi tikėt. Arti 100 žmonių neteko gyvatis, o medžiaginiai nuostoliai siekia šimtus milijonus dolerių.

**Atrastos 25,000 Metų
Liekanos**

Los Angeles, kovo 19. — Čia prie Slauson alėjos darbininkams bekasant vandens nuotraukoms žemę 12 pėdų gilumoj atrasti milžino slonio ir žmogaus kaulai. Tos iškasenos laikomos priešistorinėmis nuo Ledų gadinės užsilikusiomis, tai yra apie 25,000 metų senumo.

Dr. A. O. Bowden, antropologijos ir archaeologijos pietinės Kalifornijos universiteto pirmininkas, pareiškė, kad jis tikrai dės pastangų del šių iškasenų įrodymo, kad jos ištikrųjų yra priešistorinės gadinės žmogaus ir gyvulio liekanomis.

Kauną. Apie savo kelionę jis tuojau padarė pranešimus, Respublikos Prezidentui ir ministrų kabinetui. Grįždamas Lietuvos ministeris Lozoraitis kuriam laikui dar buvo sustojęs ir Berlyne. Del to užsienio spaudoje emė rodytis vis daugiau žinių apie netrukus pagėrėsiančius Lietuvos — Vokietijos santykius.

Dariaus ir Girėno mokykla Kaune, Aleksote prie Karo Aviacijos airporto. Jei būtų mūsų didvyrius neištikus nelaimė ties Soldinu, tai jie būtų nusileidę su Lituanica šiame airporte, netoli šios mokyklos.

**TAUTŲ LYGOS TARYBA VIENBALSIAI
PASMERKĖ VOKIETIJĄ UŽ SULAUŽYMĄ
VERSALIAUS IR LOKARNO SUTARČIŲ**

Londonas, Kovo 19 — Čia buvo sušauktas Tautų Lygos Tarybos posėdis, kad išteisint arba pasmerkt Vokietiją už sulaužymą Versaliaus ir Lokarno sutarties. Tautų Lygos Taryba vienbalsiai pripažino Vokietija kalta ir ją už tai pasmerkė — balsavo 11, prieš — 0.

Londonan atvyko Tautų Lygos kviečiamoji Vokiečių delegacija vadovaujama Ribentropo su iš 20 personalo nariais. Jis nusistebėjo iš to, kad Tautų Lygos Taryba galėjo vienbalsiai pasmerkt Vokietiją. Jis kaltino Rusiją kaip pirmąsias sulaužyme Lokarno sutarties, reiskia, už padarymą bendros prancūzų — rusų apsigynimo sutarties. Šitą Vokiečių kaltinimą Tautų Lyga nepripažįsta jokiu prasizengimu prieš Lokarno sutarties pažeidimą, tačiau sutiko ginčinanamą dalyką perduot Tarpautiniui Hagos Teismui išspręst. O iki kol teismas įvyks, Italija ir Anglija siunčia savo kariuomenes į Prancūzijos ir Vokietijos pasienį 20 mylių juostoje ir reikalauja, kad kaip Vokiečiai taip ir Prancūzai pertrauktų siuntę savo ginkluotąs iegas į taip vadinamą demilitarizuotą Pareinį, kurį šiomis dienomis Hitlerio kariuomenė beveik visą užėmė.

Vokiečiai nepasitiki Hagos teismui ir savo kariuomenės iš Pareinio nemano traukt atgal. Tautų Lyga matydama tokį vokiečių užsispyrimą sudarė naują paktą, į kurį įeina Prancūzija, Belgija, Anglija ir Italija, jos visos pasižadada bendrai veikt prieš Vokiečius, jeigu tik matys jų agresyvią kerštą prieš Prancūziją. Anglija viešai pasisakė stovėsianti Prancūzijos sargyboje.

Apie gegužės mėnesį Prancūzija, Anglija, Italija ir Belgija rengiasi sušaukt pasaulinę konferenciją, kad ten išspręsdus Vokiečių prasizengimą sulaužyme Versaliaus ir Lokarno taikos sutarčių. Taipgi toje konferencijoje manoma paliest Vokietijos kolonijų klausimas.

Apie gegužės mėnesį Prancūzija, Anglija, Italija ir Belgija rengiasi sušaukt pasaulinę konferenciją, kad ten išspręsdus Vokiečių prasizengimą sulaužyme Versaliaus ir Lokarno taikos sutarčių. Taipgi toje konferencijoje manoma paliest Vokietijos kolonijų klausimas.

Mušasi Del Teritorijų

Viso pasaulio žemė turi 57,000,000 kvadratinų mylių. Iš tų 13,172,000 kvadratinų mylių, arba arti vieno ketvirtadlio, kontroliuoja Didžioji Britanija. Sovietų Rusija valdo 8,144,000 kvadratinų mylių, arba vieną septintą dalį visos žemės. Prancūzija valdo 5,000,000 kv. mylių, o Kinija — 4,250,000 kv. mylių. Tuo tarpu Vokietija, turinti 70,000,000 gyventojų, valdo tik 185,000 kv. m., Japonija su 90,000,000 gyv. turi tik 150,000 kv. m., Italija su 42,000,000 gyv. turi tik 120,000 kv. mylių.

Čia ir yra visos karinio brudėjimo priežastis. Vokietija, Japonija ir Italija nori daugiau žemių, arba jos, anot diplomatų, turėsia "sprogti".

**Soldine Jau Pastatytas
Paminklas Dariui
ir Girėnui**

"Lituanicos" žuvimo vietoje Soldino miškelyje (Vokietijoje) jau kuris laikas buvo rupinama si pastatyti nors kuklų paminklą Dariui ir Girėnui, kuris visiems praeiviams primintų jų didelį žygi ir didvyrišką mirtį. Pernai rudenį ten pradėtas statyti paminklas dabar jau yra baigtas. Tai gražus lietuviškas kryžius, su atitinkamais ženklais ir užrašais. Paminklą Lietuvos aero klubo atstovas jau priėmė. Šį pavasarį numatomas jo iškilmingas atidengimas. Ta proga, manoma iš visos Lietuvos į Soldiną suruošti didelę ekskursiją, kurios dalyviai pamatys tą vietą, kurioje buvo atimtos brangios Dariaus ir Girėno gyvybės.

**Lietuvoje Steigiama
Daugiau Aerodromų**

Ministerių kabinetas vasario 6 d. posėdyje svarstė ir priėmė Lietuvos aerodromų tinklą. Yra numatyti pagal šį tinklą pirmos rūšies su specialiais įrengimais aerodromai Kaune ir Klaipėdoje. Antros rūšies aerodromai be ypatingų įrengimų yra numatyti Palangoje, Telsiuose, Raseiniuose, Panevėžyje, Zarasuose, Utenoje, Ukmergėje, Vilkaviškyje ir Marijampolėje. Kai kurie šių aerodromų aptarnaus tarptautines oro susisiekimo linijas, būtent: Kauno-Daugavpilio linijai bus reikalingi Ukmergės, Zarasų ir Utenos aerodromai, Kauno-Karaliaučiaus linijai bus reikalingas Vilkaviškio aerodromas ir Kauno-Rygos linijai — Panevėžio aerodromas.

Ligšiol Lietuvoje buvo tik trys aerodromai — Kauno, Šiaulių ir Klaipėdos. Tačiau plečiantis tarptautiniam oro susiekimui ir manant Lietuvoje įvesti nuolatinių vadaus oro susisiekimą tankesnis aerodromų tinklas yra butinas. — Tsb.

**Ruošiamas Klaipėdos
Vokiečių Transportas į Vokietiją**

Klaipėdos krašte gyvena keli šimtai bedarbių Vokietijos piliečių. Jiems vokiečių konsulas turi mokėti nuolatinius atlyginimus arba duoti pašalpas. Kad to būtų galima išvengti, jau pernai didesnis skaičius Klaipėdos krašte gyvenančių Vokietijos piliečių buvo išvežta į Vokietiją. Ten jie buvo pristatyti prie viešųjų darbų arba uždaryti į darbo stovyklas. Šiomet pavasarį atitinkamos vokiečių

įstaigos vėl ruošiasi išvežti didelę dalį Klaipėdos vokiečių bedarbių į Vokietiją. Tačiau bedarbiai nenoriai ten ruošiasi, nes, matyti, išanksto jaučia, koki pyragai ten jų laukia.

**Rasti Įdomus Dokumentai
Del Lietuvių Kalbos
Teisių**

Mažosios Lietuvos lietuviai dar toli prieš Didįjį karą buvo labai susirūpinę lietuvių skriaudimu bažnyčiose ir mokyklose. Jie visose Vokietijos įstaigose darė reikiamų žygių, kad būtų apsaugotos lietuvių kalbos teisės. Tai valdžiai matyti iš daugelio dokumentų, kurie dabar randami Prūsų Lietuvoje ir Klaipėdos krašte.

Neseniai vienas įdomus toks dokumentas rastas Klaipėdos krašte, pas Bendikų kaimo ukinininką Plonaitį. Tai Ploniaičio senelio užrašai. Juose pasakojama, kaip devyniolika Mažosios Lietuvos ukinininkų vyko pas Vokietijos kaizerį Vilhelmą I prašyti neištumti Lietuvių kalbos iš bažnyčių ir mokyklų. Ukinininko Ploniaičio senelis čia aprašo visą kelionę į Berlyną ir pasimatymą su kaizeriu Vilhelmu I ir buvusiu princu — vėliau kaizeriu Vilhelmu II. Ukinininkų atstovai išdėstė lietuvių kalbai ir patiems lietuviams bei lietuviškumui daromas skriaudas ir prašė kaizerio pagalbos ir užtarimo. Vienas tų atstovų, vėlonis Plonaitis, savo atsiminimus surašė kaizerio pagalbos ir užtarimo Užrašai ir ligšiol išliko visai sveiki.

Tame pačiame ukyje rasti ir didelio lietuvių draugo — vokiečio dr. Jurgio Sauerveino laišakai, kuriuose jis mokė ukinininkus, kaip reikia kovoti del lietuvių kalbos teisių ir pripažinimo. Taip pat dr. Sauerveinas aiškina, kur ir kaip reikia ieškoti teisybės bei užtarimo.

Abu įdomūs dokumentai, apie Mažosios Lietuvos lietuvių kovas del gimtosios kalbos dabar perduoti Vytauto Didžiojo muziejun.

**Jauniausia Nuotaka
Lietuvoje**

Rytuose, ypač Indijoje, moterys išteka visai jaunos, dar vaikai. Ten nėra retinybė, kad dešimties metų būtų jau našlė. Europoje į tai kitaip žiurima. Čia yra įstatymai, kurie sako, kad moteris gali ištekti ne jaunesnė 16 m. amžiaus. Šitie įstatymai veikia ir Lietuvoje. Bet neseniai Lietuvoje buvo atsitikimas, kad gavo teisę ištekti mergaitė, turėdama vos 13 metų.

Tas atsitiko žemaitijoje. Vienas vyriškis susipažino su 13 metų mergaite. Pažintis virto gana artimais santykiais. Mergaitė tapo neščia. Vyriškis sutiko ją vesti, bet įstatymas neleido. Visą šį reikalą teko spręsti teismo įstaigoms. Buvo nuspręsta padaryti išimtį ir leisti tai mergaitei ištekti.

Lietuvoje šis atsitikimas yra pirmas. Bet ir Europoje panašūs įvykiai retai pasitaiko. Paskutinis toks atsitikimas buvo Prancūzijoje prieš keliolika metų. Ten 13 metų nuotaka irgi gavo leidimą ištekti. Savo laiku prancūzų spauda apie šias vedybas rašė, kaip apie labai didelį įvykį.

18,000 Parašto Šokėjų

Paskutiniu laiku Tarybų Rusijoje 18,000 vyrų ir moterų išlaikė kytimus kaip parašto šokėjai orlaiviumi beskrendant.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Bridgeport, Conn.

Lietuvos Dukterų Dr-jos 25 Metų Sukakties Minėjimas

Kulturingų tautų gyvenime organizacijos visuomet lošia žymų vaidmenį. Ką gali nuveikti organizuotas žmonių burys, to niekadoms neįstengs atlikti pavienis asmuo. Tik tada sumanūs ir rimti pavieniai asmenys gali daugiau nuveikti ir žymų vaidmenį suvaidinti, kada veikia organizacija. Daleiskime, lietuviai išeiviai šioj šaly jeigu butume buvę neorganizuoti, kuomet atėjo kovos už tautos išlaisvinimą, mes ne tik nebūtume turėję rimto tautinio sąmoningumo, bet nebūtume galėję net prieš kitas tautas pasirodyti kulturingais žmonėmis. Tada į mūsų reikalavimus kitos tautos nebūtų nei dėmesį kreipusios.

Tautos gyvenimą matuojant žmogaus amžiaus mastu, 25 metai yra ilgas laikotarpis.

Lietuvos Dukterų Draugijai nuo jos susiorganizavimo, šių metų balandžio 25 dieną sukanka 25 metai. Minėta draugija visada buvo tikrai rimtų tautinių mūsų darbų rėmėja, prisidėdama ir pinigiskai ir idėjai plėsti. Ji žymiai prisidėjo ugdydama tautinę sąmonę savo narių ir bendrai moterų tarpe. Ypač už mūsų tautos Nepriklausomybę kovojant metais buvo gyvųjų reikalų sargyboje, nemint jau per tą laikotarpį teikiama pašalpos savo nariams, ir bendrą vieną kitai prigelbėjimą. Šiandien tos draugijos narių žymi dalis nors ir yra atsiskyrę su šios žemės reikalais, o kita dalis del amžiaus viską ima lengvai, vis del to draugija išauklėjo jaunąją savo kartą ir ji ima vadovauti, kas

reikia, kad draugija žengia į antrą savo gyvenimo periodą.

Ir štai, draugija per savo vadovybę pagerbtai savo draugijos organizatorius, ir pačios draugijos nuveiktus darbus, stengiasi apvainikuoti jos 25 m. darbą su kaktuvėmis. Šių metų balandžio 25 dieną, 7:00 val. v.a.: Jaunų Vyrų Draugijos salėje, 407 Lafayette Street, Bridgeport, Conn. rengia iškilmes. Kviečiami visi draugijos tvėrėjai, ir prisidėjusieji draugiją išstobulinti, jos ugdytojai senesni veikėjai. Tam tikslui draugija norėtų kaip nors susižinoti su p. Bakanausku, kuris yra vienas pirmųjų jos organizatorių, (sako ma gyvena Worcester, Mass.). Jeigu kas turi apie jį žinių, pridukite jo adresą draugijos sekretorei p. H. Žukauskaitei, 381 Gregory St., Bridgeport, Conn. Iš kitų veikėjų pakviestas J. Sagys-Sagevičius, ir eilė kitų.

Ir štai, draugija per savo vadovybę pagerbtai savo draugijos organizatorius, ir pačios draugijos nuveiktus darbus, stengiasi apvainikuoti jos 25 m. darbą su kaktuvėmis. Šių metų balandžio 25 dieną, 7:00 val. v.a.: Jaunų Vyrų Draugijos salėje, 407 Lafayette Street, Bridgeport, Conn. rengia iškilmes. Kviečiami visi draugijos tvėrėjai, ir prisidėjusieji draugiją išstobulinti, jos ugdytojai senesni veikėjai. Tam tikslui draugija norėtų kaip nors susižinoti su p. Bakanausku, kuris yra vienas pirmųjų jos organizatorių, (sako ma gyvena Worcester, Mass.). Jeigu kas turi apie jį žinių, pridukite jo adresą draugijos sekretorei p. H. Žukauskaitei, 381 Gregory St., Bridgeport, Conn. Iš kitų veikėjų pakviestas J. Sagys-Sagevičius, ir eilė kitų.

Taip gražiai ir rupestingai stengtis apvainikuoti savo draugiją ir jos veikėjus bei nares gali tik rimti ir aukštai išsilavinę draugijos nariai ir jos vadovybė.

J. S.

Brooklyn, N. Y.

PAUKŠČIAI, KURIE TERSIA SAVO LIZDĄ

Kovo 6-tą dieną, įvyko Lietuvos išgamų prakalbos, "lietuvių Piliiečių Klubo salėje. Žinoma, negalima pavadinti tokius lietuviams, nes jie rusizmo bakterijų užpulti neturi stipraus lietuviško kraujo, nuo ko ir tapo užnuodyti bakterijų. Žmonių buvo prisirinkę pasijuokti iš šių išgamų, kurie mulkino nebejaunus žmones. Žinoma, kaikiurim sesnesniam patinka veltui klausytis prakalbų, o jaunuomenė, matyt, nekreipia dėmesio į senųjų vėpliojimą, bet nusispioję išėjo iš svetainės.

Dabar šių išgamų dainos tonas pasikeitė. Jie ieško draugų "bendram frontui." Anot Pruseikos, "Vienykimės visi, kadangi mums gresia pavojus iš fašistų ir katalikų pusės — mums reikalinga vienybės." Stovėjo Pruseikos pasekėjas užpakalyje ir tas pasakė savo draugui, "Duodu garbės žodį, kad nesudarys bendrą frontą. Reikėjo subendrinti prieš 20 metų, o ne dabar, nes jau pervėlu". Pruseikai atrodo, kad Lietuvos prezidentas kruvinas, nors jokių kruvinių darbų neįvykdė. O kodėl nepasako apie Lenino ir kitų Maskvos kraugerių darbus? Jie kaip siurbelės prisigėrę nekaltų žmonių kraujo dabar prisilgę laiko tuos kurie išliko ar dar nemurė iš bado. Tas viskas turi būti paslėpta, nes kenks kitiems, o taipgi ir komunistams.

Laikė šių prakalbų, komunistai reiškė pasipiktinimą, kad buržuajai su protesto iškalbomis ant storų pilvų (o koks Pruseikos?) vaikščioja prie National Broadcasting kompanijos protestuodami prieš komunistų kalbėtoją. Jie dejava, kad Vanagačio leidžiamas "Margutis" Chicagoje skleidžia fašizmą; kad "Amerikos Lietuvis", "Vienybė", ir "Dirva" bendrai darbuojasi S.L.A. rinkimams.

Pruseika pareiškė savo džiaugsmą, kad jam teko kalbėtis su "Naujienu" redaktorium Grigaičiu per pusantros valandos ir sužinojo, kad Grigaitis jau linksta prie komunistų. Džiaugėsi, kad nekuriu socialistų vadai eina išvien su komunistais. Pruseika, nors buvo "skloklininkas," dabar sakosi esąs ne "skloklininkas," bet tikras komunistas. Pruseika drabstęs "Laisvę" visokiais purvais, dabar pats gryžta atgal. Kalbėjo ir viena moterėlė,

kurie esam apdovanoti Lietuvos Ordinais, pirmiausia intumės darbo — kelti Amerikos Lietuvių tarpe pinigus Lietuvos Ginklų Fondui. Visokius kitokius darbus rėmė ir remiam, bet tą darbą kuris daugiau užtikrintų tautos ir valstybės saugumą ir neliečiamybę, Amerikoje mes visai neįjūdam.

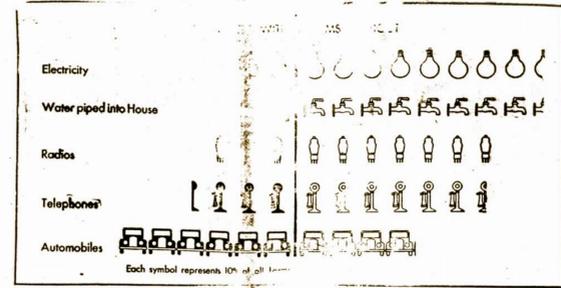
Manau kad mes visi, Ordinių turėtojai, privalome patys parodyti pavyzdį ir pasiaukojimą — patys privalome skirti nuo savęs auką, ir paskui skatinti kitus sekti mūsų pavyzdžiui.

Siuomi nuo savęs skiriu Lietuvos ginklų fondui nors mažą auką — dešimtis dolerių, — ir raginu visus kitus, sulgy savo išgalį, tą padaryti.

Netverkim jokių specialio komiteto tam tikslui, tada nesudarys jokių kaštų ir visi mūsų pinigai teks tam tikslui kuriam skiriam. Visos mūsų ir iš visuomenės gaunamos aukos Lietuva geriausia pasieks per Lietuvos konsulatą arba Pasiuntinį Washington.

KAS DAUGIAU?

K. S. Karpus,
(Apdovanotas D.L.K. Gedimino Ordiniu IV laipsn.)

Atsilikusių Amerikos Ukis

kuri išverkė apie savo geruosius darbus. Pasakot jau užteks, nes visi žinom gerai apie juos. Butų gerai, jeigu jie visi važuotų į Rusiją, dar ir išleistuves surengtumėm.

Buvęs W. Z.

Ordinų Turėtojai, į Darbą!

(ATVIRAS LAIŠKAS)

Lietuvos Vyriausybė daugelį Amerikos Lietuvių yra apdovanojusi Ordinais. Ordinais duodami už daugiau negu paprastus darbus savo tautai ir savo šaliai.

Vieni gavo Ordinus už savo darbus prieš kelis dešimtus metų, kaip spaudos platintojai laike mūsų spaudos uždraudimo Lietuvoje, kiti gavo už kitokius pasidarbavimus savo Tėvynei, daugiau šioje šalyje.

Ar gavę Ordina, pasijutę dideliais, apgargintais vyrais, mes krutinę išputę vaikščiosim norėdami kad mus žmonės matytų tik kaip Ordinų nešiotus? Ar nemanot kad mums, kolei dar įteigiam, reikia dirbti: ir toliau Tėvynės ir tautos labui?

Mūsų tautos ir valstybės darbui toli neužbaigti ir reikalauja visų įteigų sukaupti. Lietuva dar tik stiprėja, ir parama reikalinga.

Siuomi siuluu kad mes visi, kurie esam apdovanoti Lietuvos Ordinais, pirmiausia intumės darbo — kelti Amerikos Lietuvių tarpe pinigus Lietuvos Ginklų Fondui. Visokius kitokius darbus rėmė ir remiam, bet tą darbą kuris daugiau užtikrintų tautos ir valstybės saugumą ir neliečiamybę, Amerikoje mes visai neįjūdam.

Manau kad mes visi, Ordinių turėtojai, privalome patys parodyti pavyzdį ir pasiaukojimą — patys privalome skirti nuo savęs auką, ir paskui skatinti kitus sekti mūsų pavyzdžiui.

Siuomi nuo savęs skiriu Lietuvos ginklų fondui nors mažą auką — dešimtis dolerių, — ir raginu visus kitus, sulgy savo išgalį, tą padaryti.

Netverkim jokių specialio komiteto tam tikslui, tada nesudarys jokių kaštų ir visi mūsų pinigai teks tam tikslui kuriam skiriam. Visos mūsų ir iš visuomenės gaunamos aukos Lietuva geriausia pasieks per Lietuvos konsulatą arba Pasiuntinį Washington.

KAS DAUGIAU?

K. S. Karpus,
(Apdovanotas D.L.K. Gedimino Ordiniu IV laipsn.)

Lietuvos Vyriausybė daugelį Amerikos Lietuvių yra apdovanojusi Ordinais. Ordinais duodami už daugiau negu paprastus darbus savo tautai ir savo šaliai.

Vieni gavo Ordinus už savo darbus prieš kelis dešimtus metų, kaip spaudos platintojai laike mūsų spaudos uždraudimo Lietuvoje, kiti gavo už kitokius pasidarbavimus savo Tėvynei, daugiau šioje šalyje.

Ar gavę Ordina, pasijutę dideliais, apgargintais vyrais, mes krutinę išputę vaikščiosim norėdami kad mus žmonės matytų tik kaip Ordinų nešiotus? Ar nemanot kad mums, kolei dar įteigiam, reikia dirbti: ir toliau Tėvynės ir tautos labui?

Mūsų tautos ir valstybės darbui toli neužbaigti ir reikalauja visų įteigų sukaupti. Lietuva dar tik stiprėja, ir parama reikalinga.

Siuomi siuluu kad mes visi, kurie esam apdovanoti Lietuvos Ordinais, pirmiausia intumės darbo — kelti Amerikos Lietuvių tarpe pinigus Lietuvos Ginklų Fondui. Visokius kitokius darbus rėmė ir remiam, bet tą darbą kuris daugiau užtikrintų tautos ir valstybės saugumą ir neliečiamybę, Amerikoje mes visai neįjūdam.

Manau kad mes visi, Ordinių turėtojai, privalome patys parodyti pavyzdį ir pasiaukojimą — patys privalome skirti nuo savęs auką, ir paskui skatinti kitus sekti mūsų pavyzdžiui.

Siuomi nuo savęs skiriu Lietuvos ginklų fondui nors mažą auką — dešimtis dolerių, — ir raginu visus kitus, sulgy savo išgalį, tą padaryti.

Netverkim jokių specialio komiteto tam tikslui, tada nesudarys jokių kaštų ir visi mūsų pinigai teks tam tikslui kuriam skiriam. Visos mūsų ir iš visuomenės gaunamos aukos Lietuva geriausia pasieks per Lietuvos konsulatą arba Pasiuntinį Washington.

KAS DAUGIAU?

K. S. Karpus,
(Apdovanotas D.L.K. Gedimino Ordiniu IV laipsn.)

Lietuvos Vyriausybė daugelį Amerikos Lietuvių yra apdovanojusi Ordinais. Ordinais duodami už daugiau negu paprastus darbus savo tautai ir savo šaliai.

Vieni gavo Ordinus už savo darbus prieš kelis dešimtus metų, kaip spaudos platintojai laike mūsų spaudos uždraudimo Lietuvoje, kiti gavo už kitokius pasidarbavimus savo Tėvynei, daugiau šioje šalyje.

Ar gavę Ordina, pasijutę dideliais, apgargintais vyrais, mes krutinę išputę vaikščiosim norėdami kad mus žmonės matytų tik kaip Ordinų nešiotus? Ar nemanot kad mums, kolei dar įteigiam, reikia dirbti: ir toliau Tėvynės ir tautos labui?

Mūsų tautos ir valstybės darbui toli neužbaigti ir reikalauja visų įteigų sukaupti. Lietuva dar tik stiprėja, ir parama reikalinga.

Siuomi siuluu kad mes visi, kurie esam apdovanoti Lietuvos Ordinais, pirmiausia intumės darbo — kelti Amerikos Lietuvių tarpe pinigus Lietuvos Ginklų Fondui. Visokius kitokius darbus rėmė ir remiam, bet tą darbą kuris daugiau užtikrintų tautos ir valstybės saugumą ir neliečiamybę, Amerikoje mes visai neįjūdam.

Manau kad mes visi, Ordinių turėtojai, privalome patys parodyti pavyzdį ir pasiaukojimą — patys privalome skirti nuo savęs auką, ir paskui skatinti kitus sekti mūsų pavyzdžiui.

Siuomi nuo savęs skiriu Lietuvos ginklų fondui nors mažą auką — dešimtis dolerių, — ir raginu visus kitus, sulgy savo išgalį, tą padaryti.

Netverkim jokių specialio komiteto tam tikslui, tada nesudarys jokių kaštų ir visi mūsų pinigai teks tam tikslui kuriam skiriam. Visos mūsų ir iš visuomenės gaunamos aukos Lietuva geriausia pasieks per Lietuvos konsulatą arba Pasiuntinį Washington.

KAS DAUGIAU?

K. S. Karpus,
(Apdovanotas D.L.K. Gedimino Ordiniu IV laipsn.)

Lietuvos Vyriausybė daugelį Amerikos Lietuvių yra apdovanojusi Ordinais. Ordinais duodami už daugiau negu paprastus darbus savo tautai ir savo šaliai.

Vieni gavo Ordinus už savo darbus prieš kelis dešimtus metų, kaip spaudos platintojai laike mūsų spaudos uždraudimo Lietuvoje, kiti gavo už kitokius pasidarbavimus savo Tėvynei, daugiau šioje šalyje.

Ar gavę Ordina, pasijutę dideliais, apgargintais vyrais, mes krutinę išputę vaikščiosim norėdami kad mus žmonės matytų tik kaip Ordinų nešiotus? Ar nemanot kad mums, kolei dar įteigiam, reikia dirbti: ir toliau Tėvynės ir tautos labui?

Mūsų tautos ir valstybės darbui toli neužbaigti ir reikalauja visų įteigų sukaupti. Lietuva dar tik stiprėja, ir parama reikalinga.

Siuomi siuluu kad mes visi, kurie esam apdovanoti Lietuvos Ordinais, pirmiausia intumės darbo — kelti Amerikos Lietuvių tarpe pinigus Lietuvos Ginklų Fondui. Visokius kitokius darbus rėmė ir remiam, bet tą darbą kuris daugiau užtikrintų tautos ir valstybės saugumą ir neliečiamybę, Amerikoje mes visai neįjūdam.

Manau kad mes visi, Ordinių turėtojai, privalome patys parodyti pavyzdį ir pasiaukojimą — patys privalome skirti nuo savęs auką, ir paskui skatinti kitus sekti mūsų pavyzdžiui.

Siuomi nuo savęs skiriu Lietuvos ginklų fondui nors mažą auką — dešimtis dolerių, — ir raginu visus kitus, sulgy savo išgalį, tą padaryti.

Netverkim jokių specialio komiteto tam tikslui, tada nesudarys jokių kaštų ir visi mūsų pinigai teks tam tikslui kuriam skiriam. Visos mūsų ir iš visuomenės gaunamos aukos Lietuva geriausia pasieks per Lietuvos konsulatą arba Pasiuntinį Washington.

KAS DAUGIAU?

K. S. Karpus,
(Apdovanotas D.L.K. Gedimino Ordiniu IV laipsn.)

Lietuvos Vyriausybė daugelį Amerikos Lietuvių yra apdovanojusi Ordinais. Ordinais duodami už daugiau negu paprastus darbus savo tautai ir savo šaliai.

Vieni gavo Ordinus už savo darbus prieš kelis dešimtus metų, kaip spaudos platintojai laike mūsų spaudos uždraudimo Lietuvoje, kiti gavo už kitokius pasidarbavimus savo Tėvynei, daugiau šioje šalyje.

Ar gavę Ordina, pasijutę dideliais, apgargintais vyrais, mes krutinę išputę vaikščiosim norėdami kad mus žmonės matytų tik kaip Ordinų nešiotus? Ar nemanot kad mums, kolei dar įteigiam, reikia dirbti: ir toliau Tėvynės ir tautos labui?

Mūsų tautos ir valstybės darbui toli neužbaigti ir reikalauja visų įteigų sukaupti. Lietuva dar tik stiprėja, ir parama reikalinga.

Siuomi siuluu kad mes visi, kurie esam apdovanoti Lietuvos Ordinais, pirmiausia intumės darbo — kelti Amerikos Lietuvių tarpe pinigus Lietuvos Ginklų Fondui. Visokius kitokius darbus rėmė ir remiam, bet tą darbą kuris daugiau užtikrintų tautos ir valstybės saugumą ir neliečiamybę, Amerikoje mes visai neįjūdam.

Manau kad mes visi, Ordinių turėtojai, privalome patys parodyti pavyzdį ir pasiaukojimą — patys privalome skirti nuo savęs auką, ir paskui skatinti kitus sekti mūsų pavyzdžiui.

Siuomi nuo savęs skiriu Lietuvos ginklų fondui nors mažą auką — dešimtis dolerių, — ir raginu visus kitus, sulgy savo išgalį, tą padaryti.

Netverkim jokių specialio komiteto tam tikslui, tada nesudarys jokių kaštų ir visi mūsų pinigai teks tam tikslui kuriam skiriam. Visos mūsų ir iš visuomenės gaunamos aukos Lietuva geriausia pasieks per Lietuvos konsulatą arba Pasiuntinį Washington.

KAS DAUGIAU?

K. S. Karpus,
(Apdovanotas D.L.K. Gedimino Ordiniu IV laipsn.)

Lietuvos Vyriausybė daugelį Amerikos Lietuvių yra apdovanojusi Ordinais. Ordinais duodami už daugiau negu paprastus darbus savo tautai ir savo šaliai.

Vieni gavo Ordinus už savo darbus prieš kelis dešimtus metų, kaip spaudos platintojai laike mūsų spaudos uždraudimo Lietuvoje, kiti gavo už kitokius pasidarbavimus savo Tėvynei, daugiau šioje šalyje.

Ar gavę Ordina, pasijutę dideliais, apgargintais vyrais, mes krutinę išputę vaikščiosim norėdami kad mus žmonės matytų tik kaip Ordinų nešiotus? Ar nemanot kad mums, kolei dar įteigiam, reikia dirbti: ir toliau Tėvynės ir tautos labui?

Mūsų tautos ir valstybės darbui toli neužbaigti ir reikalauja visų įteigų sukaupti. Lietuva dar tik stiprėja, ir parama reikalinga.

Siuomi siuluu kad mes visi, kurie esam apdovanoti Lietuvos Ordinais, pirmiausia intumės darbo — kelti Amerikos Lietuvių tarpe pinigus Lietuvos Ginklų Fondui. Visokius kitokius darbus rėmė ir remiam, bet tą darbą kuris daugiau užtikrintų tautos ir valstybės saugumą ir neliečiamybę, Amerikoje mes visai neįjūdam.

Manau kad mes visi, Ordinių turėtojai, privalome patys parodyti pavyzdį ir pasiaukojimą — patys privalome skirti nuo savęs auką, ir paskui skatinti kitus sekti mūsų pavyzdžiui.

Siuomi nuo savęs skiriu Lietuvos ginklų fondui nors mažą auką — dešimtis dolerių, — ir raginu visus kitus, sulgy savo išgalį, tą padaryti.

Netverkim jokių specialio komiteto tam tikslui, tada nesudarys jokių kaštų ir visi mūsų pinigai teks tam tikslui kuriam skiriam. Visos mūsų ir iš visuomenės gaunamos aukos Lietuva geriausia pasieks per Lietuvos konsulatą arba Pasiuntinį Washington.

KAS DAUGIAU?

K. S. Karpus,
(Apdovanotas D.L.K. Gedimino Ordiniu IV laipsn.)

Lietuvos Vyriausybė daugelį Amerikos Lietuvių yra apdovanojusi Ordinais. Ordinais duodami už daugiau negu paprastus darbus savo tautai ir savo šaliai.

Vieni gavo Ordinus už savo darbus prieš kelis dešimtus metų, kaip spaudos platintojai laike mūsų spaudos uždraudimo Lietuvoje, kiti gavo už kitokius pasidarbavimus savo Tėvynei, daugiau šioje šalyje.

Ar gavę Ordina, pasijutę dideliais, apgargintais vyrais, mes krutinę išputę vaikščiosim norėdami kad mus žmonės matytų tik kaip Ordinų nešiotus? Ar nemanot kad mums, kolei dar įteigiam, reikia dirbti: ir toliau Tėvynės ir tautos labui?

Mūsų tautos ir valstybės darbui toli neužbaigti ir reikalauja visų įteigų sukaupti. Lietuva dar tik stiprėja, ir parama reikalinga.

Siuomi siuluu kad mes visi, kurie esam apdovanoti Lietuvos Ordinais, pirmiausia intumės darbo — kelti Amerikos Lietuvių tarpe pinigus Lietuvos Ginklų Fondui. Visokius kitokius darbus rėmė ir remiam, bet tą darbą kuris daugiau užtikrintų tautos ir valstybės saugumą ir neliečiamybę, Amerikoje mes visai neįjūdam.

Manau kad mes visi, Ordinių turėtojai, privalome patys parodyti pavyzdį ir pasiaukojimą — patys privalome skirti nuo savęs auką, ir paskui skatinti kitus sekti mūsų pavyzdžiui.

Siuomi nuo savęs skiriu Lietuvos ginklų fondui nors mažą auką — dešimtis dolerių, — ir raginu visus kitus, sulgy savo išgalį, tą padaryti.

Netverkim jokių specialio komiteto tam tikslui, tada nesudarys jokių kaštų ir visi mūsų pinigai teks tam tikslui kuriam skiriam. Visos mūsų ir iš visuomenės gaunamos aukos Lietuva geriausia pasieks per Lietuvos konsulatą arba Pasiuntinį Washington.

KAS DAUGIAU?

K. S. Karpus,
(Apdovanotas D.L.K. Gedimino Ordiniu IV laipsn.)

Philadelphia, Pa.

VISI KVICIAMI

Kovo 15-tą, sekmadienį, šv. Vincento Labdarybės draugija laikė savo nepaprastą mėnesinį susirinkimą, bažnytinės svetainės kambariuose. Laikė susirinkimo buvo daug svarstymų, nes randasi daug tikių, kurie reikalauja, kad Labdarybės draugija duotų iš kasos suvargusiom šeimynom. Komisijai išdavus raportą, sužinota, kad izde nėra perdaugiausia pinigų. Draugija neatmetė tų, kurie prašė pašalpos, tikėtai susirinkimas reikalavo, kad revizijos komisija užgirtų arba atstumtų, kada padarytų tyrinėjimus. Mat pasitaiko visokių, kurie reikalauja pašalpos: kada vyras dirba ir moteris teipgi; dažnai vyras prageria savo uždarbį ir nėra pinigų užlaikymui šeimynos su penkiais vaikais. Tokiems pašalpa nesuteikiama. Dar pasitaiko tikių pašalpos reikalaujančių, kurie nėra įmokėję nė vieno cento į draugiją, net kiti pirmiau juokėsi iš tos Labdarybės draugijos. Taigi, broilai ir sesuo, kol esate dar stiprūs, mokitės mėnesines ir prigulekite prie Labdarybės draugijos. Iškilus reikalui,

visuomet rasi pagalbas, kada tik kreipsitės. Labdarybės Draugija kviečia visus priklausyti. Kas mėnesį reikia mokėti tiktai po dešimtis centų. Nė vienas iš mūsų nežino, kada bus reikalinga pagalba.

Labdarybės draugija visu smarkumu rengiasi prie kortų lošimo vakarėlio, kurs įvyks kovo 29-tą dieną, šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 331 Earp gatvės. Prašome visų atsilankyti ir paremti Labdarybės draugiją. Prašome skirti kokią dovaėlę, kas išgali, laimėjimams, tai bus geras paramos darbas. Kviečiam visus imti dalyvumą, nes bus pilna visko. Ateikite ir paremkite draugiją sulig savo išgylės, tai bus tikra pagalba pavargusiam seneliui ar našlaičiui.

K. Dryža

TINKAMAI NUBAUSTI

Vienas gana stiprus aistras turėjo tarnystę ir gerą algą gavo, bet emė pašalpa iš valdžios. Policija darsižinoję suareštavo. Teismas pasmerkė už apgaulinėjimą valdžios ir pašalpos ėmimą ir nusprendė bausmę — išbuti kalėjime per 2 metus. Tai visiems pamoka, buti atsargiems, nes su valdžios nustatyta tvarka toliausia nueisi. Jei iš mūsų tarpo tikių yra, patartina Jiems kuo greičiausia taisyti, nes gali ir jiem tekt matyt saulę tik per mažą langelį per grotas.

"Balandėlis"

Brooklyn, N. Y.

KEPYKLOS SIDABRINĖS SUKAKTUVĖS

Vietinė lietuvių Balčiūno "Varpas" kepykla paminėjo savo 25 metų gyvavimo sukaktuves, sekmadienį, vasario 23-čią dieną. Gali buti, kad dar nė vienas lietuvis šioje šalyje nematė tikių sukaktuvių. Šios sukaktuvės įvyko p. Klasčiaus didelėje svetainėje, Clinton Hall Park, Maspeth, Queens, N. Y.

Apie 4-tą valandą po-pietų, lietuvių pradėjo vykt bureliais į iškilmų vietą. Mat, jau išankto buvo sužinota, kad "Varpo" kepyklos savininkai išdavė uždyką apie 6,000 tikių. Reikia, bilietai buvo išduoti veltui visų tų krautuvinių savininkam, kurie pardavinėja "Varpo" kepyklos duoną ir kitus kepsnius. Tų krautuvinių didžiama buvo lietuvių. Taigi, šios korespondencijos rašytojas su vienu bureliu taipgi vyko į nepaprastus sukaktuves.

Stotyje radom dar ir daugiau lietuvių belaukiant geležinio vėžimo. Reikėjo praleisti du traukiniu, taip buvo prisigrudę lietuviams — net pradėjo žmonės manyt, kad reikės pėsčiomis eiti į iškilmes. Taip atsitikdavo tik vasaros laikė, kada žmonės važiuodavo į gegužines ar šiaip tai kokius nepaprastus lietuviškų parengimus. Atdundėjus trečiam traukiniui, nors buvo pilnas, bet ne taip prisigrudęs, tai įlipome. Vaziavimas buvo labai vargingas.

Atvažiavę, išlipome ir nuėjome į svetainę. Iš visų pusių didelį žmonių būriai grūdosi į svetainę. Virš scenos, didelėmis sidabrinėmis raidėmis spindėjo iškaba: "Varpas Bakeries Silver Jubilee!" Žiurim, vidury scenos stovė didžiausias baltai nulietas pyragaitis. Ponia Balčiūniene susitikus, ji pasakė, kad pyragas sveria 1700 svarių, o padaryt jį kainavo \$800. Šiam paminėjimui nupirkta įvairių valgių už \$700; tai išvisio parengimas kainavo virš \$1500! Tas pyragas buvo tikrai stebėtinas. Galėjo buti apie dešimtis pėdų aukštumo ir apačia apie šešius ketvirtinųjų pėdų.

Kiekvieną valandą prėjo vis daugiau žmonių, gi jau apie 8-tą valandą nebuvo galima beveik niekur praeiti. Kadangi salėje galima sutalpyti apie penkis tukstantčius žmonių, tai daug tvirtino, kad negalėjo buti mažiau kaip tiek. Du orkestrai gra-

Brooklyn, N. Y.

KEPYKLOS SIDABRINĖS SUKAKTUVĖS

Vietinė lietuvių Balčiūno "Varpas" kepykla paminėjo savo 25 metų gyvavimo sukaktuves, sekmadienį, vasario 23-čią dieną. Gali buti, kad dar nė vienas lietuvis šioje šalyje nematė tikių sukaktuvių. Šios sukaktuvės įvyko p. Klasčiaus didelėje svetainėje, Clinton Hall Park, Maspeth, Queens, N. Y.

Apie 4-tą valandą po-pietų, lietuvių pradėjo vykt bureliais į iškilmų vietą. Mat, jau išankto buvo sužinota, kad "Varpo" kepyklos savininkai išdavė uždyką apie 6,000 tikių. Reikia, bilietai buvo išduoti veltui visų tų krautuvinių savininkam, kurie pardavinėja "Varpo" kepyklos duoną ir kitus kepsnius. Tų krautuvinių didžiama buvo lietuvių. Taigi, šios korespondencijos rašytojas su vienu bureliu taipgi vyko į nepaprastus sukaktuves.

Stotyje radom dar ir daugiau lietuvių belaukiant geležinio vėžimo. Reikėjo praleisti du traukiniu, taip buvo prisigrudę lietuviams — net pradėjo žmonės manyt, kad reikės pėsčiomis eiti į iškilmes. Taip atsitikdavo tik vasaros laikė, kada žmonės važiuodavo į gegužines ar šiaip tai kokius nepaprastus lietuviškų parengimus. Atdundėjus trečiam traukiniui, nors buvo pilnas, bet ne taip prisigrudęs, tai įlipome. Vaziavimas buvo labai vargingas.

Atvažiavę, išlipome ir nuėjome į svetainę. Iš visų pusių didelį žmonių būriai grūdosi į svetainę. Virš scenos, didelėmis sidabrinėmis raidėmis spindėjo iškaba: "Varpas Bakeries Silver Jubilee!" Žiurim, vidury scenos stovė didžiausias baltai nulietas pyragaitis. Ponia Balčiūniene susitikus, ji pasakė, kad pyragas sveria 1700 svarių, o padaryt jį kainavo \$800. Šiam paminėjimui nupirkta įvairių valgių už \$700; tai išvisio parengimas kainavo virš \$1500! Tas pyragas buvo tikrai stebėtinas. Galėjo buti apie dešimtis pėdų aukštumo ir apačia apie šešius ketvirtinųjų pėdų.

Kiekvieną valandą prėjo vis daugiau žmonių, gi jau apie 8-tą valandą nebuvo galima beveik niekur praeiti. Kadangi salėje galima sutalpyti apie penkis tukstantčius žmonių, tai daug tvirtino, kad negalėjo buti mažiau kaip tiek. Du orkestrai gra-

Brooklyn, N. Y.

KEPYKLOS SIDABRINĖS SUKAKTUVĖS

Vietinė lietuvių Balčiūno "Varpas" kepykla paminėjo savo 25 metų gyvavimo sukaktuves, sekmadienį, vasario 23-čią dieną. Gali buti, kad dar nė vienas lietuvis šioje šalyje nematė tikių sukaktuvių. Šios sukaktuvės įvyko p. Klasčiaus didelėje svetainėje, Clinton Hall Park, Maspeth, Queens, N. Y.

Apie 4-tą valandą po-pietų, lietuvių pradėjo vykt bureliais į iškilmų vietą. Mat, jau išankto buvo sužinota, kad "Varpo" kepyklos savininkai išdavė uždyką apie 6,000 tikių. Reikia, bilietai buvo išduoti veltui visų tų krautuvinių savininkam, kurie pardavinėja "Varpo" kepyklos duoną ir kitus kepsnius. Tų krautuvinių didžiama buvo lietuvių. Taigi, šios korespondencijos rašytojas su vienu bureliu taipgi vyko į nepaprastus sukaktuves.

Stotyje radom dar ir daugiau lietuvių belaukiant geležinio vėžimo. Reikėjo praleisti du traukiniu, taip buvo prisigrudę lietuviams — net pradėjo žmonės manyt, kad reikės pėsčiomis eiti į iškilmes. Taip atsitikdavo tik vasaros laikė, kada žmonės važiuodavo į gegužines ar šiaip tai kokius nepaprastus lietuviškų parengimus. Atdundėjus trečiam traukiniui, nors buvo pilnas, bet ne taip prisigrudęs, tai įlipome. Vaziavimas buvo labai vargingas.

Atvažiavę, išlipome ir nuėjome į svetainę. Iš visų pusių didelį žmonių būriai grūdosi į svetainę. Virš scenos, didelėmis sidabrinėmis raidėmis spindėjo iškaba: "Varpas Bakeries Silver Jubilee!" Žiurim, vidury scenos stovė didžiausias baltai nulietas pyragaitis. Ponia Balčiūniene susitikus, ji pasakė, kad pyragas sveria 1700 svarių, o padaryt jį kainavo \$800. Šiam paminėjimui nupirkta įvairių valgių už \$700; tai išvisio parengimas kainavo virš \$1500! Tas pyragas buvo tikrai stebėtinas. Galėjo buti apie dešimtis pėdų aukštumo ir apačia apie šešius ketvirtinųjų pėdų.

Kiekvieną valandą prėjo vis daugiau žmonių, gi jau apie 8-tą valandą nebuvo galima beveik niekur praeiti. Kadangi salėje galima sutalpyti apie penkis tukstantčius žmonių, tai daug tvirtino, kad negalėjo buti mažiau kaip tiek. Du orkestrai gra-

Brooklyn, N. Y.

KEPYKLOS SIDABRINĖS SUKAKTUVĖS

Vietinė lietuvių Balčiūno "Varpas" kepykla paminėjo savo 25 metų gyvavimo sukaktuves, sekmadienį, vasario 23-čią dieną. Gali buti, kad dar nė vienas lietuvis šioje šalyje nematė tikių sukaktuvių. Šios sukaktuvės įvyko p. Klasčiaus didelėje svetainėje, Clinton Hall Park, Maspeth, Queens, N. Y.

Apie 4-tą valandą po-pietų, lietuvių pradėjo vykt bureliais į iškilmų vietą. Mat, jau išankto buvo sužinota, kad "Varpo" kepyklos savininkai išdavė uždyką apie 6,000 tikių. Reikia, bilietai buvo išduoti veltui visų tų krautuvinių savininkam, kurie pardavinėja "Varpo" kepyklos duoną ir kitus kepsnius. Tų krautuvinių didžiama buvo lietuvių. Taigi, šios korespondencijos rašytojas su vienu bureliu taipgi vyko į nepaprastus sukaktuves.

Stotyje radom dar ir daugiau lietuvių belaukiant geležinio vėžimo. Reikėjo praleisti du traukiniu, taip buvo prisigrudę lietuviams — net pradėjo žmonės manyt, kad reikės pėsčiomis eiti į iškilmes. Taip atsitikdavo tik vasaros laikė, kada žmonės važiuodavo į gegužines ar šiaip tai kokius nepaprastus lietuviškų parengimus. Atdundėjus trečiam traukiniui, nors buvo pilnas, bet ne taip prisigrudęs, tai įlipome. Vaziavimas buvo labai vargingas.

Atvažiavę, išlipome ir nuėjome į svetainę. Iš visų pusių didelį žmonių būriai grūdosi į svetainę. Virš scenos, didelėmis sidabrinėmis raidėmis spindėjo iškaba: "Varpas Bakeries Silver Jubilee!" Žiurim, vidury scenos stovė didžiausias baltai nulietas pyragaitis. Ponia Balčiūniene susitikus, ji pasakė, kad pyragas sveria 1700 svarių, o padaryt jį kainavo \$800. Šiam paminėjimui nupirkta įvairių valgių už \$700; tai išvisio parengimas kainavo virš \$1500! Tas pyragas buvo tikrai stebėtinas. Galėjo buti apie dešimtis pėdų aukštumo ir apačia apie šešius ketvirtinųjų pėdų.

Kiekvieną valandą prėjo vis daugiau žmonių, gi jau apie 8-tą valandą nebuvo galima beveik niekur praeiti. Kadangi salėje galima sutalpyti apie penkis tukstantčius žmonių, tai daug tvirtino, kad negalėjo buti mažiau kaip tiek. Du orkestrai gra-

Brooklyn, N. Y.

KEPYKLOS SIDABRINĖS SUKAKTUVĖS

Vietinė lietuvių Balčiūno "Varpas" kepykla paminėjo savo 25 metų gyvavimo sukaktuves, sekmadienį, vasario 23-čią dieną. Gali buti, kad dar nė vienas lietuvis šioje šalyje nematė tikių sukaktuvių. Šios sukaktuvės įvyko p. Klasčiaus didelėje svetainėje, Clinton Hall Park, Maspeth, Queens, N. Y.

Apie 4-tą valandą po-pietų, lietuvių pradėjo vykt bureliais į iškilmų vietą. Mat, jau išankto buvo sužinota, kad "Varpo" kepyklos savininkai išdavė uždyką apie 6,000 tikių. Reikia, bilietai buvo išduoti veltui visų tų krautuvinių savininkam, kurie pardavinėja "Varpo" kepyklos duoną ir kitus kepsnius. Tų krautuvinių didžiama buvo lietuvių. Taigi, šios korespondencijos rašytojas su vienu bureliu taipgi vyko į nepaprastus sukaktuves.

Stotyje radom dar ir daugiau lietuvių

PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

V. M. ČEKANAUSKAS

Pietavom Prie Akmens

Pagaliau atvykom į Daugeliškio valsčiaus apielinkes. Pravažiavę per Kavalčiškes, Melagėnų kaimelius, šen ir ten trumpai sustojom, kad aplankyti lietuvišką biblioteką, ar kokios nors draugijos esama įstaiga, pasikalbėję su vietiniais lietuviais, skubinomės, nes norėjom kodaugiau apvažiuoti ir vietų aplankyti, pasiekti Tverčiaus valsčių. Buvo graži giedri dienele, pasivažinėjus tyrams ore, atsirado epetitas, o mūsų gerb. mokytojos, ponios ir panelės buvo pasirenge, turėjo babkų, blynų, skilandžių ir dešrų, namiņio alučio ir valstybinės truputį. Na, pasiekę stebėtina gražią vietą ir labai didelį akmenį, kuris visus praeivius savo didumu vilioja ir žavi. Šis akmuo randasi Antakmenės kaimo laukuose, Daugeliškio valsčiuje; čia mes prie šio akmens pietavome.

Vėliau keliavom per kaimus ir valsčius, grįždami į Švenčionis kita puse pro Ignalinę, Reškutėnus, Ceikinius, Pašaminę ligi Švenčionių. Aš pastebėjau, kad Švenčionių krašto lietuviai kovoja su bėdomis ir lenkais kiek tik jų jėgos leidžia. Kaip valsčiuose, bažnytkiemuose, taip ir didesniuose kaimuose yra lietuvių skaityklos, kur pavergtieji lietuviai susirenka knygy, laikraščių pasiskaityti, pasidalinti bėdomis, pasitarti ir pasimokyti. Kuriose kaimuose randasi daugiau susipratusių ir apsišvietusių lietuvių ukininkų, tenai tankiai buna nemažai paskaitų apie ukininkystę bei kultūros ir mokslo reikalais. Mačiau vieną pienuinę, kur lietuvis agronomas, jaunas energingas veikėjas grupuoja lietuvius ir mokina juos kaip vesti ukį, turi steigęs pienuinę, kuri, rodos, nors neseniai įsteigta, bet gerokai laikosi ir gamina sviestą, surius, apdirba pieną. Ukio Draugija veikia bet dėja, sąlygos labai blogos, visur lenkų nesvietiškas persekiojimas, nepasitikėjimas lietuviais, labai pakenkia ukininkų geriems ekonominiams tikslams.

Gi skaityklos lošia svarbią rolę Švenčionių krašte. Tik dėja, lenkai ir skaityklose įsižiuri lietuvių neva politiška veikla, labai tankiai kratas daro, rašo protokolus, po teismus tašo veikėjus ir narius draugijų. Švenčionių krašto lietuviai noriai viešiasis, lanko skaityklas, bet dėja, ne daug jų turi, tik didesniame kaime, bažnytkiemų ir valsčiuje kas galima rasti, o tokios skaityklos turėtų būti kiekvienam mažam ar didesniame kaime.

Nėra pinigų, nėra galimybės išlaikymui skaityklų. Bet kuomet buna įsteigta skaitykla, tai vietiniai iš paskutiniųjų savo skaitikų sudėtų išlaiko skaitykleles. Jeigu būtų pinigų tam tikslui, daleiskim, jei Švenčionių Mokytojų Sąjungos fonde būtų pinigų tokiam tikslui, tai nesirastų kaimo tame krašte kur nebūtų įsteigta lietuviška skaitykla. Priagamų jaunų inteligentų skaičius, nemažėja, bet kas metas didėja; šie lietuviai, jauni inteligentai, patrijotingi, ideališki, jie kupini pasiryžimo, kartais nepaiso ir lenkiško kalėjimo, jie eina pėsti nuo kaimo į kaimą su paskaitomis, arba dviaraičiu apvažiuoja apielinkės kaimus, duoda žmonėms patarimus, pamokinimus. Bet jei būtų kiek

pinigų tokių žmonių išlaikymui, tai jų skaičius dešimts kartų padaugėtų, tada jie pasiektų visus kaimus ir kampelius pavergtos Lietuvos, tenai, kaimuose būtų ne tik skaityklos, rateliai, bet ir chorai ir kitokios jaunimo organizacijos, kurios ne tiktai gaivintų ir stiprintų lietuviybę, bet skleistų apšvietą ir neštų į kaimą abelną kultūrą.

Gi kylant kulturai, apšvietai ir tautiniam susipratimui lietuvių visuomenėj, tuomet sunkiau būtų lenkamams smaugti lietuvius ir jų kulturišką ir tautišką veiklą. Kuomet būtų lėšų apsigynimui teisme, tuomet būtų lengviau išgelbėti persekiojamus, po teismus tasomus lietuvius veikėjus. Bet neturint lėšų, negalint samdyti advokato, nekalti lietuviai buna nutejsti ir įkalinti. O jų nuteisimas tankiai buna lenkamams naudingas, jie įrodinėja gyventojams, kad tas ir tas buvo kaltas, todėl nuteistas ir įkalintas. Daug tokių skandalingų sąlygų būtų pašalinta, jeigu pavergtieji turėtų apsigynimui lėšų ir atatinkamų žmonių komitetus valsčiuose, kurie rūpintusi apgynimui kaltinamųjų.

Amerikos Lietuviai Susidomėkite Pavergtųjų Lietuvių Padėčia

Aš negaliu viską aprašyti ką esu patyręs ir matęs pavergtam Vilniaus krašte, bet nors trumpais bruožais prisimindamas pavergtųjų lietuvių sunkią buklę politiniu ir ekonominiu atžvilgiu, pasakau neperdėdamas nieko. Juk laikraštį viską aprašyti negalima, nėra vietos. Bet visgi manau, kad gerb. Amerikos Lietuviai skaitytojai galėsite įsivaizduoti, nors dalinai patirti kaip pavergtieji rytinės Lietuvos žmonės gyvena ir kaip jie lenkų kamuojami visokiais būdais.

Aš sugrįžęs Amerikon, dabar nusprendžiau kas dieną prisilaikyti nuo bereikalingų išlaidų, mažiau cigarų surukyti, rečiau į aludę užėiti, kad tik kas savaitę suteipius po dolerį į mano asmeniška fondą šelpimui pavergtųjų brolių ir sesučių. Aš žinau, kad kaip aš, taip daugelis Amerikoje gyvenančių lietuvių, gali kas savaitę, jeigu ne po dolerį skirti į fondą šelpimui pavergtųjų lietuvių, tai bent po 10 centų; o jei atsirastų Amerikoje tokių geros širdies laisvanorių rėmėjų nors šimtas tuksantų, tai jie kas savaitę suteipindami po 10 centų Vilniečių šelpimui, sudėtų per metą laiko \$10,000.; su tokia pinigų suma būtų galima labai daug pagelbėti pavergtiems lietuviams.

Daleiskim, kad Lietuvių Mokytojų Sąjungos fonde būtų 10 tuksantų dolerių, tai tuomet būtų galima tenai ir tautinį ir kultūrinį darbą įtraukti visus jaunus lietuvius inteligentus, tuomet nesirastų kaimo be lietuviškos skaityklos, tenai kiekviename didesniame kaime būtų ne tik įvairūs rateliai, bet ir chorai, įvairios draugijos, kurios lengvai galėtų daug nuveikti. Juk Lietuvių Mokytojų S-ga, "Ryto" Draugija, "Kultūros" Draugija ir įvairios kitos organizacijos dabar tebeveikiančios neturi pinigų, kaimo ir miesto gyventojai biedni, jie negali savo kultūriniais reikalams aukauti, kuomet reikia žiūrėti, kad valdžiai mokestys būtų sumokėtos. Bet Amerikos lietuviai galite labai daug jiems pagelbėti.

Šiame atvaizde vaizduojama Lietuvių Mokytojų Sąjungos man surengtoji ekskursija po švenčionių kraštą, lenkų Okopotoj Lietuvoj

Kaip Naikinamos Lietuvių Kultūrinės Įstaigos Vilniaus Krašte

Aplankęs lenkų pagrobta rytinę Lietuvos dalį, susipažinęs su sunkia to krašto lietuvių padėčia, dabar galiu ne tik pats orientuotis, pažinti pavergtųjų lietuvių įvairias problemas, bet galu ir jums, gerb. "Amer. Liet.", skaitytojams iš tikrų šaltinių informuoti. Mano įspūdžiai ir patyrimai įvairūs: turėjau progą susipažinti su pavergtomis tautų mažumomis ir jų nusistatymu; šiuo atžvilgiu, tenka tik pasidžiaugti, nes esu įsitikinęs, kad daugumoje Vilniaus krašto gyventojai yra nepatenkinti lenkų okupacija.

Pavergtieji lietuviai visam Vilniaus krašte gyvena labai sunkiose sąlygose. Kaip politiniu taip ir ekonominiu atžvilgiu, jie silpni, bet tautiniu ir dvasiniu atžvilgiu stiprūs, labai rimtai nusistatę ir įsiamonę, jie yra pasiryžę pergyventi lenkų priespaudą, jie įsitikinę, kad ta lenkų žiauri politiška ir ekonomiška priespauda nebus amžina. Jų nuomonė, ko labiau lenkai spaus to krašto gyventojus, tuo labiau jie bus pasiryžę nusikratyti lenkų valdymą.

AIšku, kad tokia politiška tendencija yra ne tik pas lietuvius, bet taip kalba ir tiki gandai, žydai ir kitų tautų žmonės tam krašte gyvenanti. Šie faktai teikia vilties Lietuvai atvaduoti Vilnių, Švenčionių, Trakų, Gardino ir Seinų kraštus. Šiuom atžvilgiu mano įspūdžiai geri, bet dėja, netenka džiaugtis pavergtųjų kultūriškais ir švietimo reikškas mokyklas, davė didelį smugį lietuviams. Daug beraščių seniau ten buvo, daug ir dabar yra ir dar bus del stokos mokyklų.

Švenčionys Tai Lietuvių Kultūros Centras

Švenčionių miestelis, kuris randasi į šiaurę, 80 kilometrų už Vilniaus, visais laikais buvo grynai lietuviškas centras. Ir dabar švenčionių kraštas vienas iš lietuviškiausių rytinėje Lietuvoje po lenkų okupacija. Švenčionyse veikia "Ryto" Draugija ir Liet. Mokytojų Sąjunga, šios dvi organizacijos atlieka didelį, lietuvių tautinės kultūros darbą; jų vaidinama rolė turi labai didelės reikšmės to krašto lietuviams.

Tiesa, dabar lenkų valdžia Švenčionyse pavydėdama lietuviams pažangos kultūrinėje srityje, labai daug pakenkia ir įvairiais būdais apsunkena lietuvių kultūrinį veikimą. Pačiam Švenčionių miestely, kuriam gyvena virš 8,000 gyventojų, lietuviai nesudaro daugumą, kaip seniau buvo ir dabar švenčionyse žydai yra daugumoj. Lenkų Švenčionyse buvo labai mažai, bet dabar jų skaičius padaugėjo, nes daug lenkų atvyko iš Lenkijos į Švenčionių miestelį, valdininkai, žandarai, šnipų didelis burys. Kadangi Švenčionys yra apskričio miestas, tatau jame randasi lenkų administracinė valdžia to krašto valdymui. Storasta su savo referantais, policijos nuovada su visu būriu žandaru, šnipų punktąs, apskričio kalėjimas, kuriame laikomi politiški kaliniai ir kelėtas kitų valdiškų įstaigų, kuriose viešpatauja atsiusti iš Lenkijos "var-

kos" palaikytojai, visoki akplėšos žemos moralės lenkai.

Šnipų švenčionių krašte yra labai daug. Visi jie rupinasi savo karjiera, neturėdami ką veikti, bet norėdami iš valdžios gaudamomis algomis gyventi ir dar pasiekti paaukštėjimo šnipijados ir policijos tarnyboj, tatau šie elementai terorizuoja rytinės Lietuvos gyventojus. Jie rašo visokius skundų protokolus, vykdo visokias provokacijas, įtaria nekaltus žmones, kad tik tokiu savo veiklu įrodžius valdžiai, kad lietuviai pavojingi, kad tame krašte šnipai ir žandarai reikalingi. Jie tunka valdiška duona, gaudami algas ir imdami iš žmonių kyšius. Taip elgiasi tie lenkų "tvarkdariai" ir šnipai.

Šie elementai labai apsunkena lietuvių tautinės kultūros veiklą ir švietimo darbą. Persekioja lietuvius mokytojus, lietuviškų mokyklų vedėjus ir mokinius. Jie žino, kad Švenčionys antras didžiausias lietuvių tautinės kultūros centras. Jie žino, kad Vilniaus ir švenčionių apskričiai grynai lietuviški, tatau šiuose apskričiuose daugiausia lenkų šnipų ir žandarų yra.

Gardino, Lydos, Ašmenos ir Breslavo apskričiuose, kur mažiau lietuvių gyvena, tenai mažiau lenkų teroristų yra. Vilniuje ir švenčionyse randasi lietuvių veik visų organizacijų centrai ir mokslo įstaigos. Todel lenkų manymu, tenai randasi ir daugiausia lietuvių inteligentų. Nenuostabu tatau, kad lenkų šnipijados gauja turi išplėtus savo tinklą šiuose dvejuose apskričiuose.

Švenčionyse yra lietuvių VIII klasės gimnazija, bet dėja, lenkų okupacinė valdžia neduoda jai valstybiškų teisių, neduoda del to, kad lenkai dar vis galvoja apie šios gimnazijos uždarymą. Ši lietuvių gimnazija įsteigta 1919 m., ją įsteigė ir palaiko "Ryto" draugija, kuri gyvuoja švenčionyse jau nuo 1913 m. Greta šios draugijos Mokytojų S-ga, kuri taipgi lošia svarbią rolę švenčionių krašte lietuvių visuomenėje. Yra ir kitos draugijos bei rateliai, bet pirmosios dvi organizacijos tai yra ta ašis, apie kurią sukasi abelnas švenčionių krašto lietuvių tautinės kultūros veikimas ir kurios plėtoja apšvietą.

"Ryto" draugija turėjo įsteigus virš 100 pradžios liet. mokyklų, kuriose mokinosi kelėtas tuksantų mokinių. Greta "Ryto" draugijos, ten buvo ir šv. Kazimiero draugijos pradžios mokyklų tinklas, vėliau įsteigė Vilniuje "Kultūros" draugija, kuri taipgi turėjo jau apie 10 pradžios mokyklų, bet lenkamams pradėjus naikinti lietuviškas mokyklas, neduoti mokslineo lietuviams mokytojamų cenzo, steigti lietuviškų mokyklų ir išlaikyti ją pasidarė neįmanoma. Apie steigimą naujų mokyklų jau nei kalbos nebuvo. Taigi, kultūrinis darbas pasidarė visiškai suvaržytas ir pagaliau buvo sustabdytas valdžios įsakymu uždarinėti lietuvių mokyklas.

Kokiais Tikslais Mokyklos Uždaramos?

Kadaigi aš žinojau, kad Vilniaus ir Gardino bei Seinų krašte bendrai trijų: šv. Kazimiero, "Ryto" ir "Kuituros" draugijų buvo apie 300 lietuviškų pradžios mokyklų, o dabar jau tepaliko tik apie 18, tatau paklausiau gerb. p. M. Gudeno kokių būdu ir kokiais tikslais besivadudami lenkai uždara lietuviškas mokyklas. Ir štai kaip p. M. Gudėnas man atsakė: "Lenkų tikslas uždaryti lietuvių pra-

KUR GALITE PASITIKET

Lainer's

VALYTOJAI 73 GREEN ST. DAŽYTOJAI

* MOTERŲ ar VYRŲ KOSTIUMAI

* Šilkiniai ar Vilnoniai * SUKNIOS

* GRAZIAI ISVALOMOS

* ATYDŽIAI ISPROSINAMOS

* KUR REIKIA PATAISOMOS

* SAGUTĖS ISIUVAMOS

TEL. DIAL 5-5281

AUKŠTOS RUŠIES DARBAS — IMAM ATSAKOMYBĘ

49c

PAPRASTAI 70

Valymui Pasiulymai

Kaklaraiščiai (12 už \$1.) po 10c
Trumpos Pirštinės, pora ... 10c
Kamonai 49c
Šilkiniai Marškiniai 35c

džios mokyklas buvo grynai politiškas, gi jų priežastys labai keistos,— sakė p. M. Gudėnas— jie sakė, kad mūsų mokyklų būtai mokykloms netinkami ir del to mokyklas uždara, bet vėliau tuose pat butuose atidarė lenkiškas mokyklas. Kitais žodžiais sakant, lenkai sukonskavo lietuvių mokyklas ir pavertė jas lenkiškomis.

Dabar pradžios mokyklų šv. Kazimiero draugija jau nebeturi. Gi švenčionių "Ryto" draugija dar turi 15 pradžios mokyklų ir 1 gimnaziją; "Kultūros" draugija (Vilniuje) turi rodos dar 3 pradžios mokyklas; taipgi, Vilniuje dar tebeveikia Vytauto Didžiojo lietuvių gimnazija; tatau paliko tik 2 gimnazijos ir 18 pradžios mokyklų, bet pavergtieji lietuviai numano, kad lenkai rengiasi ir šitas lietuvių švietimo įstaigas uždaryti.

Švietimo reikalai Vilniaus krašte be galo skandalingi. Tukstantai vaikučių liko be mokyklų. Gi baigusieji pradžios mokyklą, ligi šiol galėjo įstoti į gimnaziją ir įgyti aukštesnį mokslą baigdami bent kelėtą klasu, o yra daug, kurie baigė 8 gimnazijos klases ir dabar jau randasi universitetuose. Švenčionių "Ryto" gimnazija suvaidino labai svarbią rolę, paruošė eilę jaunų inteligentų, be šios gimnazijos, būtų neįmanomas švietimo darbas švenčionių krašte.

Apsunkintos Mokslo Sąlygos Reformomis

Dabar lenkai naujuoju mokyklų tvarkymo įstatymu labai apsunke mokslo ir lietuvių mokyklų išlaikymui sąlygas, apsunke ir lietuvių mokiniams mokymosi sąlygas. Pagal 1932 m. lenkų švietimo reformas, pradžios mokyklų dabar yra 3 laipsnių. 1-mo laipsnio pradžios m o k y k l a 4 skyrių, joje moklas tiesiai 4 metus; iš tos mokyklos mokinius gali patekti į 2-ro laipsnio 6 skyriaus pradžios mokyklą. Baigęs šią mokyklą gali įstoti į 3-čio laipsnio 7 skyrių mokyklą, arba, Gimnaziją.

Po dvejų metų Gimnazijos Lenkijoje bus tik 6 klasų, mokinius, baigęs Gimnaziją negalės įstoti į Universitetą, dar jam teks mokytis, rengtis į Universitetą; gi lietuvis norėdamas pasiekti Universitetą, išėjęs iš lietuvių Gimnazijos, turės įstoti į lenkų pradžios mokyklą 3-čio laipsnio. Ot šita lenkų reforma tatau yra peilis lietuvių aukštesniams mokykloms. Šitais reformų įstatymais lenkai nori priversti kitų tautų žmonių mokinius eiti į lenkišką mokyklą, tokiu būdu jie nori sulikviduoti nelenkiškas aukštesnes mokyklas kaip neatatinkamas įstatymui.

Taigi, lenkai visokiais būdais bando praryti savo užgrobtuose kraštuose vadinamas "tautų mažumas" — sulenkinti lietuvius, gudus, ukrainus ir kitus nelenkiškai kalbančius žmones, arba, atstumti juos nuo aukštojo mokslo, palikti juos mažamoksliais. Tokis, lenkų nekulturingumas stebina kiekvieną žmogų, išaukia jo protestą, bet lenkai skelbina žutbutinę kovą pavergtiems žmonėms, nepaiso kas ką apie lenkus mano, kad juos barbarais vadina.

Tokiose sąlygose gyvena dabar mūsų pavergtieji broliai lietuviai. Nėgana, kad jie velka nepakeliamą sunkią ekonominę našta, kenčia politinį lenkų žiaurų režimą, bet dar kultūriškai slopinami, visokiais būdais spaudžiami. Sakau, jų gyvenimas,

labai kartus, tiesiog nepakenčiamas. Juk nevienas lietuvis, kartais tiek į desperaciją buna įstumtas, kad jei atsivertų žemėlė, tai jis gyvas į ją lystų.

(Bus daugiau)

Meilė Apima Pasaulį

Vandens išpuodingas švirkšlys (žolę gaivinti) tyliai žarsto savo sroveles. Parko gėlės jau pereina į sapnus, gatvės pirmosios šviesos nušviestos. Šeimynų namai — vakaro tyloje. Geltonplaukės, jaunos ir senos, vedžioja šuniukus.

Ant suoliuko prižiurimoje vėjelėje, prie krumų, ateina du. Amžinieji — jis ir ji.

Rankų tylus lytėjimas. Galvos švelnus padėjimas vienas kitam ant peties. Bails žvilgsnis į kitus žmones, nevykusiai slėpiąs drąsą.

Tai-meilė Palmer Parke, Detroito.

Elektros šviesa kambaryje. Vėlu. Jau spengia ausyse. Laidas gultis. Bet — ne!

Nuvargęs ir ilgesio kupinas veidas. Rankos nedrąsus palytėjimas. Gal svajonėje ligas, karštas bučkinis...

Tą mačiau Čikagoje.

Kavinė. Jų Paryžiuje daug. Begalybė.

Muzika. Stiklinė saldaus gėrimo. Jis ir ji. Niekas nežuri, kaip ji šiltai glaudžiasi prie jo, kaip jie pasibučiuoja, pasilieka su sudurtom galvom, rantom susiėmę...

Tą mačiau žiemą Paryžiuje, prieš atvykimą Amerikon.

"Tu mano auksele! Mano širdie! Nėpyk!..." — maldavo (tiesa, išigėręs) jaunuolis, grobstydamas ranką tarnaitai viešbučio, kuriame gyvenau.

Jai visa tai tiko, bet jos veide buvo rodoma šalta ir abejinga išraiška...

Aš žinau — tas kai kieno meilę gali stiprinti.

Tą mačiau Kaune.

Lėtas galvos padėjimas jai ant peties. Ji — tyli ir lyg abejinga, bet laiminga. Taip — dažnai.

Tas buvo Rygoje.

"Tave, tylos, ramus, kampeli, aš sveikinu, tylos pasilgęs..."

"Viskas ramu, čia viskas miela"... — dainuoja Faustas Margaritos sodulyje.

Vakarėjant jis, laikydamas ją:

"O, tamsuma, kur supa mus, te mus sujungia..." —

Taip kalba sumenintąja kalba meilė amžinoje "Fausto" operoje.

Meilė, tylos, ramybės ir grožio siekimas, kad ir labiau su paprastintais, apima pasaulį. Kitaip — mūsų planetą apželtų usnimis. Žemė būtų mirusiu — vaiduokliu amžinoje laiko ir vietos erdvėje.

Arėjas Vitkauskas

ŽODYNELIS

GREIČIAUSIA ISMOKSI ANGLISKĄ KALBĄ

Turėdamas kišeninį žodynelį, sutaisyta pagal geriausį kalbamokslinį būdą be niekieno pagelbos išmoksi kalbėt. skaityt ir rašyt. Kaina \$1.00

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVEJE ATLIKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

SPARNUOTI LIETUVIAI

DARIUS IR GIRENAS

Parašė P. JURGĖLA
TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

284 pusl. su 86 paveikslais; tvirtai viršeliai. KAINA \$1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET Worcester, Mass.

PRUSIJOS KARDININKŲ DRĄSA

Prusijos Junkeriai Dar Kartą Rengiasi Išbandyti Savo Žvangantį Kardą Prieš Savo Kaimynus. Vokiečių Tikslas Aiškus.

Nenugalimi Prusijos Junkeriai kardininkai su Hitleriu priešaky, veda karingą politiką. Del jų karingos politikos nerymąja Europos žmonės. Prusijos Junkeriai rengiasi dar kartą išbandyti savo žvangantį kardą, dar kartą grąšina savo kaimynams. Jų tikslas aiškus visai Europai. Vokietija per daug metų buvo Prusijos kardininkų valdoma, delto vokiečių politika visais laikais buvo karinga. Vokietijos valdžia seniau ir dabar tarptautines sutartis laužė ir laužo, o tarptautinių sutarčių laužymas taikos nežada Europoje.

Vokietija po Prusijos Junkerių komanda buvo nenugalima ir dabar ji dar nėra nugalėta. 1807 metais Tilžėje Vokietija pasirašė sutartį, tuomet ji buvo nugalėta, ji priėmė padiktutas sąlygas, bet sutarties nepildė. Pagal Tilžės sutartį, Vokietijai buvo uždrausta turėti daugiau kariuomenės negu 40,000, bet praėjus 6 metams po pasirašymo tos sutarties, Vokietija vėl pastatė didžiausią kariuomenę karo lauke, kuri padėjo sumušti Napoleoną ties Leipzigu ir Waterloo.

Vėliau mes matome iš istorijos, kad 1870 metais Vokietija su Bismarku priešaky sutruškino Prancūzijos militarišką galybę ir politiską įtaką Europoje. Bismarkas mirė, bet jo idėja: "Drang nach Osten" paliko gyva. Prusijos Junkeriai ruošėsi nugalėti Rusiją, paimti nuo jos visus Pabaltijos kraštus ir Lenkiją ir Ukrainą, bet dėjo, tokiam Prusijos Junkerių planui pastoją kelią Prancūzija ir Anglija, bet jei nebutų Jungtinių Amerikos Valstijų respublika įstojus į tą pasaulinį karą, Prusijos Junkeriai būtų pasiekę savo tikslą.

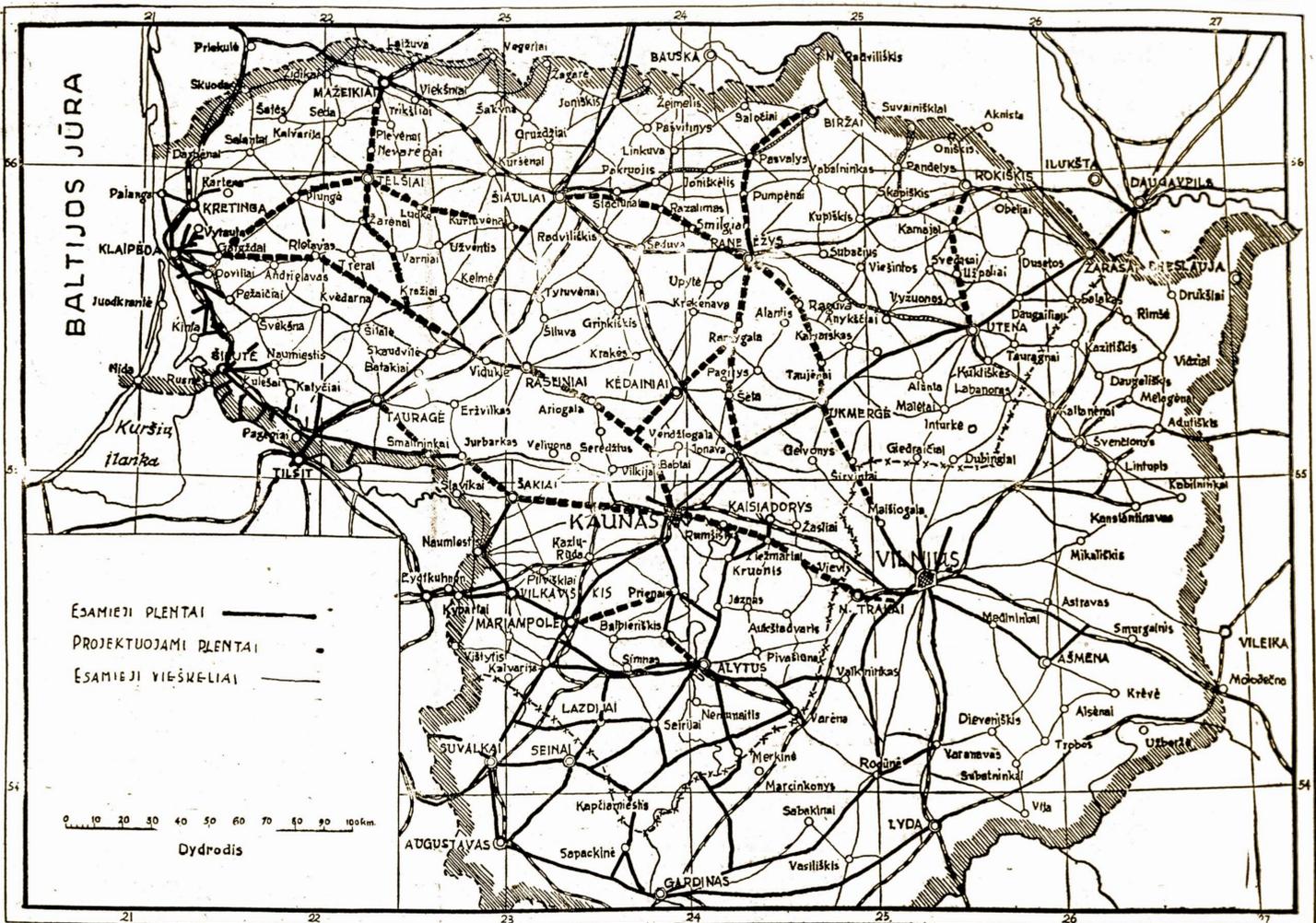
Pradėtas Vokietijos karo žygis 1914 m. baigėsi vokiečių pralaimėjimu, bet tas jų pralaimėjimas gal dar nebus amžinas.

Prusijos Junkeriai parodė pasauliui savo karo strategos gabumus, savo karinės mašinerijos techniškus tobulumus, savo pueninę valią ir drąsą. Bet karą laimėję talkininkai, supradsami Prusijos Junkerių galybę ir kerštingumą, Versalio taikos sutartį nustatė sąlygas, kuriomis Vokietijos ir Prusijos teritorijos kraštai buvo apkarpyti, Reino kraštai demilitarizuotas.

Greta to, Vokietija Versalio taikos sutarčių nuostatais, negalėjo turėti daugiau kariuomenės kaip 100 tūkstančių, jai buvo uždrausta turėti jūros karo laivyną didesnį negu 1/4 Anglijos ir 1/3 Prancūzijos karo laivyno tonnažo; prie to Vokietijai buvo uždrausta statyti oro laivyną ir aerodromus karo reikalams, žodžiu, pagal Versalio sutartį, Vokietija tapo nuginkluota, o pagal Lokarno sutartį, 4 didžiosios valstybės pasirašė pažadą, kad jos gvarantuos Versalio Taikos sutarties vykdymą, neleis Vokietijai tą sutartį sulaužyti. Tas sutarties pasirašė ir Vokietija pasizadėdama jas pildyti.

Ir kas įvyko po tų sutarčių pasirašymo? Ar Vokietija pildė sutartis? Ar ji tebėra nuginkluota? Šie visi klausimai šiandien jau atsakyti. Vokiečių pasiūlymai ir Versalio ir Lokarno sutartimis nustebino visą pasaulį. Vokietija paliepusuota nuo pasaulinio karo kontribucijų už padarytus nuostolius. Šiame reikale nusileido Prancūzija ir Anglija, Vokietijos užsienio ministras Dr. Stressemann savo gūria politika įtikino prancūzus ir anglus, kad Vokietija bus taikinga, jeigu ji bus paliepusuota nuo karo kontribucijų.

Dr. Stressemanno žodžiai ir pažadai buvo taikingi, nuosirdūs, bet Talkininkai nusileidusiai, patenkindami Vokietijos reikalavimus, sudarė Lokarno sutartį, kurią Dr. Stressemann pasirašė 1925 m. Bet dėjo, Stressemann mirė, jo tėvynėje įvyko pirmainos, Hitleris didėjanti politiską įtaką pagaliau tapo dominuojanti. Hitleris nušlavė pirmojo Reicho valdžią, konstituciją; žodžiu viską, jis paėmė Vokietijos vairą į savo rankas, pradėjo naują ir labai karingą politiką. Hitleris sudrakė Versalio Taikos sutartį, pradėjo ginkluoti Vokietiją, didinti jos tautinę kariuomenę, jūros ir oro laivynus, statyti karines aerodromus ir tvirtoves. O dabar, 7 d. kovo Hitleris pasiuntė savo kariuomenę užėmimui Reino kraštą, suaukė Reichstago narius, paskelbė jiems ir kartu visam pasauliui, kad jis suplėšo Lokarno sutartį.

Nepriklausomos Lietuvos žemėlapis su pažymėtais pientais, kuriuos per eilę metų numatoma nutiest. Dabar jau tiesiami: Kaunas — Trakai, Kaunas — Klaipėda; Panevėžys — šiauliai, Panevėžys — Maišiogala, Panevėžys — Biržai ir kitur, taip kaip pažymėta braižiniuose. (Žiūrėk žemėlapi)

Ką Reiškia Hitlerio Karingoji Politika?

Nors Vokietija šiandien apsupta iš visų pusių nepalankių jos kaimynų, nors Vokietijos ekonominė buklė nepavydėtina, tačiau šios nepalankios sąlygos nesulaiko Hitlerio karingos politikos pirmynžangos, negadina vokiečių ir jų vadų — Prusijos Junkerių kardininkų. Šiandien visa vokiečių tauta stovi už savo vadų pečių, šaukia Valio Hitleriui! Reiškia, kad visi vokiečiai pritaria Hitlerio karingai politikai. Šie faktai rodo, kad Prusijos Junkeriai kardininkai, nors apie taiką kalba, bet prie naujo karo rengiasi, nori dar kartą išbandyti savo žvangantį plieno kardą prieš savo kaimynus.

Juk aišku, kad Hitleris drąsiai kabėdamas ir grumodamas savo kaimynams, jis kalba Prusijos Junkerių — Generolų Goeringo, Blombergo ir Fritscho padrasintais. Šie trys dabartiniai Prusijos Junkerių kardininkai yra lygūs buvusiams 1914 metais Generolams Von Ludendorfiui, Von Moltkei ir Von Hindenburgui, kurie buvo dešinė ranka Kaizerio valdžios, nuo kurių priklausė Vokietijos Imperatoriaus ir jo Ministerių nuosprendis, kuomet buvo prieita prie krizio ir karo išvakarių. Kaip tuomet, taip ir dabar Prusijos Junkeriai yra toji ranka, kuri veda Vokietiją prie naujo karo. Hitleris tai tik simboliškoji figura.

Ir kodel Vokietijos valdžia taip drąsiai kalba, be atodairos tarptautines sutartis laužo? Atsakymas į šį klausimą yra: delto, kad Vokietijos karo strategos žinovai yra įsitikinę, kad Vokietija jau turi karo mašineriją, galima sakyti, gatavą. Greta to, Vokietijos vadai manydami, kad jeigu ligi šiol jų visiems drasiems žygiams nebuvo pasipriešinimo iš Talkininkų valstybių pusės, tai užėmus Reino kraštą, gal mažai pasipriešinimų bus. Gi be užėmimo Reino krašto, Vokietijos karo vadovybė žino, kad Reicho vakarų sienos nebus apsaugotos, nes tenai yra atvirai vartai, per kuriuos laisvai Prancūzijos kariuomenė galės įsiveržti į Vokietiją, jeigu pastaroji pradės žygius į rytus ir pietus.

Dabar, kuomet Prancūzija ir Sovietų Rusija pasirašė karinę konvenciją, vokiečiai rado būtinu reikalui užimti Reino kraštą ir apginkluoti jį stipriomis tvirtovėmis. Aišku, kad šis vokiečių žygis, tai dar nėra tikslu pradėti karą, šis jų žygis yra grynai strategos žygis apsaugo-

Vokietijos Karinės Iegos Mažai Žinomos

Šiandien vokiečių kariuomenė jau yra ne 100,000, bet 2 milijonų; pridėjus rezervus bus apie 6 milijonai. Vokietijos jūros laivynas mažas, bet pilnai gaėtų ginti Vokietijos uostus, o jei Anglija nebutų įvelta į naują karą, gal vokiečių jūros laivynas drįstų sutikti Prancūzijos laivyną siaurės juroje. Aišku, kad kilus karui, Prancūzija turės talkininkes, kurių bendrai iegos bus kelis kartus didesnės už Vokietijos, bet jų pozicija nebus tokia gera kaip Vokietijos. Vokiečiai mano, kad Rusija eidama į pagalbą Prancūzijai, gal bus atakuota Japonijos, tuomet Rusija nebus tokia pavojinga iega Vokietijai. Gi Lenkija, kuri turi pasirašius karinę konvenciją su Prancūzija, gal pasielgtų visai priešingai, numetus tą konvenciją talkininkautų Vokietijai. Tuomet Prancūzijos aiškiais talkininkėmis palieka tiktai Cekoslavija, Jugoslavija ir Rumunija; galimas daiktas, kad Vengrija ir Austrija bus Vokietijos pusėje, jeigu Anglija paliktų neutrališką (tenka abejoti apie anglų neutralitetą), tuomet karinės iegos susibalsuotų.

Vokietija, stačiai galėtų pulti visus savo priešininkus, nes jos karinė stratega bus du kartus geresnė už jos oponentų. Netenka abejoti, kad Vokietijos karo mašinerija bus nors žymiai mažesnė, bet tobulesnė, ji pastatys didžiausią oro laivyną, jos karo fabriki momentališkai papildys trukumus. Vokiečiai yra įsitikinę, kad sekantis karas bus trumpas, kad tas karas bus daugiau ore negu ant sausžemio, o vokiečių oro laivynas milžiniškas. Man teko patirti perait vasarą, kuomet aš budamas Vokietijoje girdėjo, jog vokiečiai atvirai kalba, ir su pasididžiavimu sako, kad jie dabar turi 40,000 lankūnų, o už metų laiko turės 50,000.

Vaziuodamas per Prusiją aš mačiau vokiečių aukštosioms mokyklos studentus grįžtančius iš vasarinės stovyklos, kur jie per

tris mėnesius turėjo pamokas — pratimus karinėje aviacijoje. Šių jaunų aviatorių palydovas, leitenantas, man prisipažino, kad turi arti 9 tūkstančių mokinių karo aviacijoje. Jis berukydamas su manim amerikoniškus papirosus, ironiškai nusišypsijos tarė "Ponas, mes esam apsupti nepalankių kaimynų, kraštai apkarpytas, mūsų žmonės nuskriausti, mes nujauciam kad kitas karas Europoje neužilgio bus ir tas karas bus daugiau išorinis, todėl mes dedam pastangas buti prisirengę prie karo ore, del to mūsų jaunuoliai kiekvienas mažiau ar daugiau išlavintas karo ir komercijos aviacijoje". Aš mačiau keturis kupinus vagonus naujų lankūnų grįžtančių iš pratimų lauko, tai buvo tik dalis tų jaunų aviatorių.

Todel netenka abejoti, kad Vokietija pilnai pasirengus prie naujo karo. Aišku, kad Vokietija norėtų pratęsti dar nors porą metų ligi naujo karo, nes dar ji galėtų žymiai daugiau pasiruošti. Ši faktą supranta Prancūzijos ir kitų šalių valdžios ir karo vadovybės, todėl nenustabu, kad dabar Prancūzijos yra nusistatymas: jeigu karas neišvengiamas už metų ar kitų, tai jeigu dabar karą pradėti kol vokiečiai dar neapginklavo Reino kraštą, kol dar jų karo mašinerija ir jų laivynas ir ekonomis nebuklė silpnėję. Šitaip pareiškė Prancūzijos Premieras Saro (Sarraut) spaudos atstovams.

Pavojus Grėšia Lietuvai

Nerami nuotaika Europoje ir mažai vilčių yra, kad karas bus išvengtas šį metų. Karo atidėjimas priklausys nuo vokiečių ir anglų nusistatymo, nuo vokiečių nusileidimo. Tačiau kol kas vokiečiai pareiškė, kad jie nedarys žingsnio atgal iš Reino krašto. Hitleris siūlo 25 metų nepulimo sutartį savo kaimynams, bet kas gali pasitikėti jo nuosirdumui, kuomet jis sudrakė visas tarptautines taiką palaikomas sutartis ir draskydamas kalba apie naujas sutartis.

Karas atrodo neišvengiamas Europoje. Pavojus naujo karo grėšia mūsų senai tėvynei Lietuvai. Jei kilis karas, tai Lietuva bus antroji Belgija, per ją maršuos galinga Rusijos armija į pagalbą Prancūzijai. Vokietijos kariuomenė eis į Lietuvą pasitikti Rusijos kariuomenę, kaip viena taip antra šių šalių kariuomenė bandys priversti lietuvius nusiginkluoti, likviduoti sa-

vo kariuomenę, arba, kariauti. Lietuva negalės išsilaikyti neutrališką, jai išeities nebėra, ji bus įtraukta į karą, bus karo lauku, jai grėšia visiškai sunaikinimas. Vokiečiai, kilus karui, nelauks nei minutos, jie maršuos į Lietuvą strategos atžvilgiu pasitikt rusus, Nemunas bus didžiausių kovų laukas, visos jo apielinkės, abu jo kraštai bus aršiausių kovų lauku.

Sunku bus išvengti naujo karo. Tik Anglija ir Vokietija tegalės karo pavojų pašalinti, nuo šių dviejų valstybių priklausos taikos palaikymas Europoje dabar. Jei Anglija stovės Prancūzijos ir Tautų Lygos pusėje, jei griežtai reikalūs vokiečius nusiraminti, tai pastarieji nusiramins, jeigu ne amžinai, tai gal nors porai ar trejetui metų. Bet jei Anglija atsisakys remti Prancūziją, bandys tarpininkauti ir glostyti vokiečius, tai pastarieji nenusteis, jei paseka bus tokia, kad Prancūzija netoleruos vokiečių griežtumo, puls Vokietiją su tikslu nugalėti ją ir nuginkluoti.

Tokios nuomonės yra šių dienų politikos kritikai. Taigi, tolimesnė taika Europoje bus galima tiktai Anglijai remiant Prancūziją. Tik Anglijos pagrumojimas Vokietijai sulaukys vokiečius nuo karo žygių, privers juos ištraukti kariuomenę iš Reino krašto ir pildyti Lokarno sutartį. O tokis griežtumas Talkininkų valstybių, be abejonės paveiks į vokiečius ir gal nuverstų Hitlerio diktaturą, atimtų iš Prusijos Junkerių komandą tame krašte.

Tatai, šis momentas verčia mus, Amerikos lietuvius, ne tik atidžiai sekti Europoje politinį įtempimą, bet kartu rimtai pagalvoti ir buti pasirengusiems pagalbtį savo senai tėvynei Lietuvai. Kilus karui Lietuva bus karo laukas, reikės šelpti karo nukentėjusius, apginti viengencius nuo bado ir karo epidemijos ligų, bus reikalinga Lietuvai medikale pagelba, nes Lietuva taps karo lauko ligoninė, tenai bus karo sužeistiems reikalinga pirmoji pagelba. Šie svarbūs pagelbos reikalai dabar turi rūpėti mums, gyvenantiems karo išvakarėse. Rusijos pasirašymas karinės konvencijos su Prancūzija, pastatė Lietuvą į labai blogą patvėrtį. Jei permatomas karas nebus pašalintas, tai Lietuva bus tokioje padėtyje kaip 1914 metais buvo Belgija.

LIETUVIAI! SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

ADV. N. RASTENIO KALBA

Pasakyta per "Margučio Band Wagon" valandą iš stoties WIND, Chicago, kovo 8, 1935 metais.

Gerbiami Chicagos ir jos placių apielinkių lietuviai!

Džiauguosi turįs progos dar kartą lankytis Amerikos lietuvių sostinėje, Chicagoje. Ta proga malonu man butų su visais šios padangės lietuviams asmeniškai pasimatyti. Bet kai nėra tokios galimybės, tai džiauguosi, kad nors radio bangomis galu į jus broliai ir sesutės prabilti.

Nemažai čia, Amerikoje, mūsų yra, tik esame plačiai išsiskaldę. Vienok mūsų tikslai ir idejos yra giminingos, nes mes esame lietuviai. "Lietuviais esame mes gimę, lietuviams norime ir buti!" Svarbu tad ne tik, kad mes patys butume lietuviai, bet kad ir savo priaugancija kartą išaukštume gražioj lietuviškoj dvasioj.

Gyvename mes tokioje šalyje, kur tekina dunda, mašinerija pyška, švilpiniai gaudžia, kamina ruktas ir gyvenimas pulsuoja gyvu tempu. Malonu yra kai, per dumų ukus ir mechanizmo bildesį, išgirstame lietuvių kalbą ir gražias mūsų lietuviškas dainas. Mūsų kalba, mūsų dainos, spauda ir organizacijos, palaiko lietuviybės ugnelę mūsų širdyse.

Organizacijos turi didelę įtaką mūsų gyvenime. Todel priivalome rūpintis, kad mūsų organizacijos butų tyrai lietuviškos.

Amerikoje mes turime daug lietuviškų organizacijų. Jų didžiausia, tai Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Susivienijimas, arba trumpai sakant, SLA., įsikūrė dar Aušrininkų laikais, 50 metų atgal. Jį sukūrė geri mūsų tėvynainiai. Per 50 metų Susivienijimas skleidė brolybės meilę ir pašalpą tarpe Amerikos lietuvių. Ir šiais metais, kada pavasaris pilnai išsiblavys, gamta pilniausiai sužaliuos, gėlės kuogražiausiai pražydės ir saulė gausiai aukšą bastys, tuomet Susivienijimas Lietuvių Amerikoje garbingai minės savo 50 metų sukaktuves ir laikys savo auksinio jubilėjaus seimą, Clevelande. Šia proga, aš kaip Clevelandietis, kviečiu visus, delegatais ir svečiais, atvykti į Clevelandą, į SLA. Auksinio Jubilėjaus iškilmes. Clevelando lietuviai, SLA. nariai ir nenariai,

(Tęsa ant 5-to pusl.)

SVEIKATA

Rašo Dr. Bložis

KVĖPAVIMAS PER BURNĄ

Ona Negalienė užėjo pas dantų gydytoją, kad apžiūrėtų dantis. Kai daktaras baigė darbą, tai Negalienė paklausė, kodėl kai kurie asmenys kvėpuoja per burną?

Daktaras atsistojo į krėslą ir pradėjo aiškinti:

— Tai labai svarbus klausimas. Tenka pasakyti, jog yra kelios priežastys, dėl kurių žmonės kvėpuoja per burną. Kada žmogus turi per daug didelius tonsilus, vadinasi, kada tonsilai yra nenormališki, dėl įdegimo patinę, tai kvėpuoti pasidaro sunku. Tas pat galima pasakyti apie adenoidus. Kai jie patinsta, tai kliudo kvėpuoti per nosį. Kartais ta kremzlė, kuri dalina nosį į dvi dalis, dėl užgavimo ar kurios kitos priežasties lieka pasukta iš normališkos vietos. Tuo atveju kvėpavimas per nosį irgi pasidaro sunkus.

Ona pasisukinėjo krėslė ir lyg kažkaip susimaišė. Tačiau įsidrąsinusi ji vėl paklausė:

— Ar yra bet koks skirtumas kvėpuoti per burną ar nosį? Juk jeigu įtraukiama į plaučius tyras oras, tai nėra skirtumo, kaip tai padaroma? Plaučiams juk visvien, pro kur įsigauna tyras oras.

— Ne visai taip, — pareiškė daktaras. — Tamsta pasakei, jog plaučiams reikia tyro oro. Tai visai teisinga. Štai kodėl ir svarbu kvėpuoti per nosį, o ne burną. Nosis yra savo rušies koštuvai. Jos viduje esantys plaukai ir gleivė įtraukia orą lyg ir iškošia. Dulkes, visokie nešvarumai ir kartais net ligų perai yra sulaukomi nosyje ir nepraleidžiami į plaučius. O tai reiškia,

Adv. N. Rastenio Kalba

(Tąsa nuo 4-to puslapio)

visi bendrai rengiasi visus svečius kuogažaliausia sutikti, panyliėti ir palinksminti.

Susivienijimas yra garbinga brolybės organizacija, kuri turi arti dviejų milijonų dolerių turto ir iki 15,000 narių. Auksinio Jubilėjaus proga turime auksinę progą SLA narių skaičių sudvigubinti. Nusistatykite, pasižadėkite, pasiryškite, kad kiekvienas SLA narys privalo bėgyje šių metų prirašyti bent vieną naują narį, ir metams pasibaigus, vietoj 15,000, turėsime 30,000 narių. Susivienijimas, it koks galingas brolis, neša Amerikos lietuviams vargę brolišką užuojautą ir ligoje bei nelaimėje pašalpą. Visi, kuriems lietuviybė yra brangi, ir kuriems jų ateitis rupi, privalo prisijungti prie SLA.

Apart, mes turime rupintis, kad kuodaugiausiai mūsų jaunimo, mūsų gražiausio jaunimo, prie SLA prisidėtų. Metai po metų, mūsų veteranai nyksta. Jaunimas turės paimti SLA vairą į savo rankas — kartu ir milijoninį SLA turta. SLA tai didžiausias Amerikos lietuvių brolybės ir kultūros žydinys. Tame žydinyje kurenasi žaidri lietuviybė ugnelė. Tą ugnelę mes ir privalome palaikyti šioje Kolumbo žemėje kuoilgiausiai — kad mūsų graži kalba ir žavėjančios dainos, skambėtų dar garsiau ir dar plačiau.

Iki malonaus pasimatymo Susivienijimo Auksinio Jubilėjaus Seime, Clevelande.

Kiekvienas Užsitraukimas Mažiau Rugštus

LENGVAS UŽSIRŪKYMAS

IŠ TURINGO, BRANDAUS-KŪNO TABAKO

Per dvidešimt penkerius metus The American Tobacco Kompanijos tyrinėjimų štabas nuolat darbuosi pagaminti apčiuopiamai puikesnį cigaretę — būtent, *cigaretą turintį kuo mažiausiai išgaruojančių sudėtinių dalių, su pagerintu skoniu turinčią gumu — "LENGVĄ UŽSIRŪKYMĄ."*

Mes tikime, jog Lucky Strike Cigaretuose yra įkūnyta skaičius tikrai pamatinių pagerinimų, ir jog visi tie pagerinimai susideda, kad pagaminti augštesnės rūšies cigaretę — naujovišką cigaretę, cigaretę naderytą iš turiningo, brandaus-kūno tabako — Lengvą Užsirūkyką.

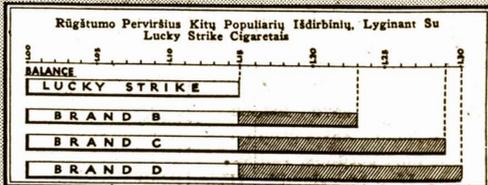
Luckies — "IT'S TOASTED"

Jūsų gerklės apsauga — prieš knitejimus — prieš kosuli

Luckies yra mažiau rūgštūs

Nesenai padaryti cheminiai bandymai parodo*, jog kiti populiarūs cigaretų išdirbiniai turi rūgštume perviršių nuo 53% iki 100% daugiau negu Lucky Strike.

* Daviniai Patikrinta Nepriklausomų Cheminių Laboratorijų Ir Tyrinėjimo Grupių

Copyright, 1936, The American Tobacco Company

jog žmogus, kuris per nosį kvėpuoja, visuomet įtraukia tyresnį orą. Visai kitoks reikalas yra su tais žmonėmis, kurie kvėpuoja per burną. Per burną kvėpuojant dulkes ir kiti nešvarumai nėra sulaikomi ir įsigauna į plaučius. O tai, žinoma, kenkia sveikatai.

Tas paaiškinimas visai patenkinio Negalienę. Bet jai į galvą atėjo dar kitas klausimas. Nedrąsiai ji pradėjo:

— Žinote, ponas daktarė, aš norėčiau sužinoti, ar visi dantų gydytojai nusi-

mano apie tonsilus? Čia visai nenoriu nieko įžeisti. Mano pažįstama prašė apie tai pasiteirauti. Mat, daktaras tas, kad jos vaiką dantų gydytojas vis siunčia pas medicinos daktarą. Girdi, jo tonsilai esą nesveiki.

Daktaras užtikrino, kad atskirti sveiki tonsilai nuo nesveikų dantų gydytojui nėra sunku. Be to dar pridūrė, kad tasai dantų gydytojas visai gerai pasielgė patardamas vaiką vesti pas medicinos daktarą. Esą nesveiki tonsilai gali daug nemalonumų padaryti, todėl juos būtina reikia gydyti.

BĖGANTI REIKALAI

Jauno rašytojo Arėjo Vtkausko originališką apysakaitę "Milžinas ir Nykštukas" iš Lietuvos Raudonojo Kryžiaus leidžiamame vaikams žurnale "Žiburėlio", bus išspausdinta, išverstą į prancūzų kalbą Belgijos Raudonojo Kryžiaus leidžiamame vaikams žurnale "Jeunesse" išspausdino vertime į čekoslovakų kalbą. Prahoje išėmęs prie "Česke Slovo" vaikams laikraštis "Slovičko", o taip pat — vertime į anglų kalbą — Australijos Raudonojo Kryžiaus leidžiamame vaikams žurnale "Australian Red Cross Junior News" per du numerius).

PAS FORDA

Kai pradėjau Lietuvoje matyti "Fordo" ir "Fordsono" (traktoriaus) skelbimus laikraščiuose ir kai pirmą kartą važiuavau ten "Fordu" — niekuomet nemaniau, kad kuomet nors teks matyti, kaip tuos "Fordus" daro. Bet dainoje apie Napoleoną (rusiškai) gerai pasakyta:

"Sudba igraet čeloviekom" — ("Likimas žaidžia žmogumi")... Tai tas "likimas" ir mane atvedė į garsiąsias Fordo dirbtuves Detroito, įbruko į rankas "sokerį" (saldainį su ledais, ant kotelio) ir sako:

— Vaikščiok ir žiūrėk! Tas "sokeris" — ne juokais čia pridėdamas. Kaip tik — eidami per Fordo dirbtuvių patalpas, vienoje radome pardavinėjančią juos žmogų — ir, kol tą "sokerį" suvalgiau, jau, mums matant, padarė ištaisą eilę automobilių... Ne "poezija" — šie žodžiai, bet tikriausia tikrenybė: — Kol pas Fordą suvalgai "sokerį", darbininkai padaro automobilį!

Pirmiausia — vertas nuotraukos vaizdas, kai atvažiuoji gatvės elektrinių vežimų iš miesto ir lipi per tiltą į dirbtuves — matai milžinišką plotą, automobilių nustatytą; ne — pagamintųjų automobilių, bet — darbininkų automobilių, su kuriais jie atvažiuoja į darbą... Iš viršaus matai mirgančias automobilių nugaras, kaip nugaras tų vabalų, kuriuos vasarą Birštone mačiau apsemtoje gužtoje Nėmuno krante. Taip pat saulė žaidė jų juodais, kietais dangčiais — nugaromis, kaip čia — Detroito... (Automobilius "nugara", matote, yra iš viršaus, — kai jį palyginti su gyvūnu...).

Raštinėje užpildai geltoną kortelę. Vadovas veda iš ten burelius per visą tą judantį progresą, kol išėini ten, kur išėina jau visai padaryti automobiliai.

Aukštai eina grandinėmis visokios dalys, lyg parodoje, prieš darbininkus, kurie: kala, muša, gręžia, lipdo, žviegina viską. Atsimenu, kai 1931 metais Dauguvpilio (Dvinsko), Latvijoje, geležinkelių dirbtuvėse vienas iš Lietuvos provincijos žurnalistų ekskursijos sakė, matydamas, kaip vienas darbininkas greitai daro iš geležies atitinkamų smutų po geležinkelių bėgiais pakšamas (ir prikalamas) geležis. Jis sakė:

— Taigi, aš dabar lenkiu galvą technikai! Aš, norėdamas tą patį iš-

reikšti apie Fordą, turėčiau susilenkti kaip natų raktas arba paragrafas...

Iš kitos pusės — atrodo, kad nieko nėra ypatingo. Jauti, kad žmogus, tiek laiko praleidęs šioje planetoje, turi teisę taip lengvai mankyti geležį ir visus kitus žemės vaisius, kurie, išėję iš žmogaus rankų, turi puoštį savo darniu sudėtingumu amžinai jaunuole, amžinai nekaltą mergelę ir amžinai motiną, mūsų žemę. Visas tas diržinis judėjimas viršuje ir žemai, rodos, yra taip paprastas, kaip paprastas rubas mums atrodo to žmogaus, kuris kadase, mūsų vietoje, begėjo pusnuogis ir plaukais apžėlęs paskui žvėrį ir su spindinčiomis akimis, rijo ir laižė smegenis iš ką tik perskelto žvėries kaušo... Atrodo, kad vis dar permažai sudėtingumu, permažai žmogus pasiekė... Bent aš buvau ten toks besotis su "sokeriu" rankoje ir nusilenkimu progresui širdyje.

Čia krauna automobilių dalis į vagonus — vežti į visas šalis, čia deda po motorą į diržų pravažiuojančius automobilių griaučius (Griaučiai... Juk, esant tiek nelaimių su automobiliais, tie, sudegusių ir sulaužytų automobilių griaučiai galėtų vaidintis mūsų amžiuje žmonėms taip pat kaip vaidindavosi legendariškiesiems senovės pakaruokliai!); čia vožia ant viršaus sienas ("body" — kūną), čia "užfundija" — pridėda, ant viršaus, ratus, kuriuos gerasirdis darbininkas, stovintis toliau, sumausto...

Visi pas Fordą reikalingi, visi dirba. Kiekvienas kampelis yra kampelis įstaigos, "puošiančios žemės veidą", tik mes — žiurovai — esame ten nereikalingi. Todėl, parėjus visą grandinę, mus veža savo autobusu į Fordo raštinę. Ten toks brynas oras aplinkui ir taip gražiai atvaizduoti automobiliai skelbimų lakštuose viduje, kad tikrai išėvinti ten Fordas po visko nuveža žmones. Aš manau, kad tokiu būdu nemažai kas sau automobilių užsisako, nusiperka (nebeišlaiko pagundos).

Fordo automobilių gamyklos apžiūrėjimas, teisybę sakant, mane sugadino!

Nors aš pats automobiliaus neturiu, bet dabar, pamačius jų tokią greitą ir lengvą gamybą, jie man atrodo "už nieką"...

Arėjas Vtkauskas

LIETUVIAI! SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

LIETUVIŲ KAMBARIO REIKALAI

9-TAS SĄRAŠAS AUKAVUSIŲJŲ L. K. FONDAN

Abecunas, Viktoras, New Britain, Conn.	\$2.00
Abisilienė, A., Romulos, Mich.	1.00
Avietėnaitė, M., U. R., Ministerija, Kaunas, Lietuva. Dovana: dvi lietuvių meno knygos.	
Bačėnas, A., Parnassus, Pa.	5.00
Bačėnukė, A., Carnegie, Pa.	2.00
Bakanas, S., Pittsburgh, Pa.	1.00
Barzdienė, A., Pittsburgh, Pa.	1.00
Boreika, Vincas, South Orange, N. J.	1.00
Bulkelaitė, O., Detroit, Mich.50
Bugailiškis, Jonas, Waterbury, Conn.	5.00
Bulota, A., Marijampolė, Lietuva	50 litų
Dapkus, M., E. Dearborn, Mich.	5.00
Daukšys, Vincas, Brooklyn, N. Y.	1.00
Danauskas, Juozas, Waterbury, Conn.	1.00
Gaigalaitis, Prof. Dr., Klaipėda, Lietuva	5.00
Glemaitė, M., Dotnavos Akademija, Lietuva. Dovana: dvi senoviškos prijuostės.	
Grinius, Dr. K., Kaunas, Lietuva — Dovana: senoviška piršlio juosta.	
Imbrasienė, M., Pittsburgh, Pa.	1.00
Kiburis, Osvaldas, Brooklyn, N. Y.	5.00
Kubilius, Kun. B. F., So. Boston, Mass.	5.00
Kutuskas, M., Detroit, Mich.	1.00
Liet. Neprigul. Liter. Pašalpinis Kliubas, Duquesne, Pa. ...	21.50
Mičiulienė, A., Pittsburgh, Pa.	3.00
Markelis, Vincas, Klaipėda, Lietuva	10 litų
Mažeika, S. P., Chicago, Ill.	5.00
Poviliūnienė, J., Pittsburgh, Pa.	1.00
Rusteika, Pulkininkas, Kaunas, Lietuva	2.00
Samulevičius, J., Pittsburgh, Pa.	1.00
S.L.A. 48 kuopa, Portage, Pa.	3.15
S.L.A. 3 Apskritys, Pittsburgh, Pa.	2.47
Strikolis, Dr. M. T., Chicago, Ill.	2.00
Sirvaitienė, Detroit, Mich.	1.00
Sandaros Moterų Kuopa, Pittsburgh, Pa.	40.00
S.L.A. 40 kuopa, Pittsburgh, Pa.	44.30
Smetona, A., Lietuvos Prezidentas, Kaunas	100 litų
Smetona, Julius, Kaunas, Lietuva	10 litų
Stanis, Izidorius, Brooklyn, N. Y.	2.00
Strikulis, Kazys, Waterbury, Conn.	3.00
Šlakutis, J., Detroit, Mich.	1.00
Sukaitis, Vincas, Waterbury, Conn.	1.00
Tubelis, Juozas, Kaunas, Lietuva	600 litų
Uvikas, M. K., Omaha, Nebraska	1.00

Sausio 30 d., 1936 m. fonde buvo \$2861.70. Tai dar ne mažai truksta iki reikiamos sumos — \$5,000. Kurie mėgstate lietuvių meną ir manote, jog pravartu to mūsų meno, mūsų stiliaus pavyzdžius įamžinti šiame vakariniame kambario puskrityje, tai siųskite savo pinigines aukas adresu: V. Zambauskas, 31 Minooka Street, Pittsburgh, (10) Pa. Money Orderį rašykite LIETUVIŲ KAMBARIO FONDAS, arba: LITHUANIAN MEMORIAL ROOM FUND. Didelė ar maža auka yra gera, ir gausite bendrą Pittsburgho Universiteto ir L.K.F. Komiteto kvitą už jusų atsiųstą auką.

Lietuvių Kambario Fondo Spaudos Komisija
J. Baltrušaitis

MARYLAND IR LIETUVA

(Užbaiga)

III.

Po dviejų valandų pertraukos, kurios metu Lietuvos atstovas padarė kelta vizitų, baltimoriečiai pradėjo rinktis į Lietuvį Svetainę. Iškilmingoji vakarienė čia prasidėjo, kai Lietuvos Ministras p. Žadeikis, kariško eskorto lydimas, drauge su žmona ir garbės svečiu Latvijos ministru Dr. Bilmaniu, įžengė svetainėn. Svečiai buvo sutikti triukšmingomis ovacijomis vakarienės dalyvių perpildytos salės. Kiek vėliau atvyko J. E. Marylando gubernatorius Harry W. Nice su žmona ir miesto burmistras p. Jackson. Tai buvo tikros lietuviškos vaišės su alučiu, dešromis, kopuštais ir grybais. Vakaro vedėjas pakvietė pirmuoju kalbėtoju p. Žadeikį. Atstovas kalbėjo angliškai. Sveikindamas visus dalyvius su 18-osių metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvėmis, priminė, kad šias sukaktuves lietuviams padeda švęsti Lietuvos kaimynai latviai ir estai, taipgi vietomis ir lietuvių istoriniai bičiuliai baltgudžiai ir ukrainiečiai, kad Latvijos ministras Dr. A. Bilmanis teikėsi čion asmeniškai atsilankyti; kad Amerika yra Lietuvai draugiinga: laike karo pavelyjo rinkliavas Lietuvos pagalbai, 1919 metais įsileido Lietuvos Misiją, nors Lietuva dar nebuvo pripažinta, leido organizuoti Lietuvos Laisvės Paskolą, liepos 28 d. 1922 m. pripažino Lietuvą de jure be jokių sąlygų kada galingos Europos valstybės statė Lietuvai įvairias sąlygas. Tai buvo kilnus Dėdės Samo gestas. Dabar, kada Marylando štatas, vienas tų "Old Line States" įrašė į savo statutus Lietuvos Nepriklausomybės dieną kaip legalę Marylando švento, tai natūralu, kad lietuvių tauta turi pagrindo manyti, kad Amerikos didžioji Respublika turi savo širdyje, kaip sakoma, "soft spot" dėl Lietuvos. "Jo Ekselencija Marylando štato gubernatorius su savo didžiai gerbiama žmona čion atsilankydami teikėsi pagerbti Lietuvos sunkiai iškovotą laisvę — toliau kalbėjo Lietuvos Pasiuntinys — šiuo savo atsilankymu patvirtino ir padidino moralę reikšmę to akto, kuri Marylando legislatura (Senatas ir Delegetų Butas) buvo priėmusi 1935 metais. Lietuvos Vyriausybės pavedamas aš laikau sau už didelę garbę pasveikinti Tamstą lietuvių tarpe ir padekuoti Tamstos asmenyje Marylando vyriausybei ir žmonėms už draugingumo aktą, kurį Lietuva aukštai brangina ir niekad neužmirš. Lietuva ištiesusi draugišką ranką savo kaimynams visomis išgalėmis stengiasi užgrudyti nepriklausomybę ir taiką Baltijos pakraščiuose. Maryland, tolimas ir netikėtas užjūrio kaimynas mums ištiesė savo dešinę ir Lietuva ją nuoširdžiai spaudžia. Lietuvos Respublikos Prezidentas savo asmeniškai iniciatyva teikėsi Tamstą padaryti I laipsnio kavalierium arba vadu D.L.K. Gedimino ordino ir padvėdž man perduoti Tamstai to ordino (grand croix) emblemas. "Long Live Maryland". Uždedant gubernatoriui Gedimino ordina vos svetainė neplyšo nuo gausių plojimų. Ponas Gubernatorius tuojau atsakė savo ilgokai ir didžiai įdomia kalba. "Šį garbės ženklą aš visados branginsiu ir juo visados didžiuosius. Jis visados bus mano šeimos ir mano ainių pasigerėjimo šaltiniu. Tamstai, Lietuvos Respublikos Įgaliotam Atstovui ir per Tamstą Lietuvos Vyriausybei aš reikiu ir siūniū savo asmeniškų ir oficiališkų linkėjimų ir nuosirdų aciū" — pareiškė p. Harry W. Nice, Marylando gubernatorius.

Susidarė labai įspudingas momentas ir džiaugsmo nuotaika. Lietuvos atstovas p. Žadeikis vėl ima žodį ir šį sykį kalbėdamas lietuviškai sveikino teisėją Laukaitį ir Baltimorės lietuvius už pasidarbavimą tėvynės Lietuvos labui: "yra ištikro didžiai džiuginantis ir pavyzdingas apsirėškimas, kad vienas iš jusų tarpo čia gimęs ir augęs jaunikaitis savo gabumais, darbštumu ir lietuviškos meile galėjo taip pasižymėti, kad yra aukštai gerbiamas ir įvertinamas paties štato gubernatoriaus, mylimas savo tautiečių lietuvių, patyręs advokatas ir parinktas teisėjas. Kalbu apie gerb. W. F. Laukaitį". Susirinkusieji karštai pritarė ovacijomis. "Jei daugiau Laukaitių atsirastų Amerikoje visai nebūtų lietuviškos nykimo pavojaus ir Lietuvos išeiviai užimtų prideramą vietą šio krašto politikoje ir valdyme — kalbėjo atstovas Žadeikis — man yra didžiai malonu Tamstai, pone teisėjau, pranešti, kad Lietuvos Respublikos Prezidentas už didelius Tamstos nuopelnus teikėsi Tamstą pakelti į III-jo laipsnio D.L.K. Gedimino ordino kavalierius arba rikiūjus; mano vyriausybės pavedamas turiu garbės Tamstai perduoti to ordino ženklą". Giliai sujaudintas teisėjas Laukaitis salei plojant tarė tik kelis trumpus padėkos žodžius. Po to kalbėjo Latvijos Pasiuntinys Dr. Bilmanis, kuris sveikindamas Lietuvą su nepriklausomybės sukaktuvėmis pasiūlė tostą už Baltijos Santarvę ir Maryland štata.

Biržų Apskritis Savivaldybė Pasistatė Naujus Savo Įstaigai Rumus, Tokius Rumus Statosi Ir Kai Kurios Kitos Savivaldybės.

Dar kalbėjo-deklamavo redaktorius p. Tyšliava. "Tai buvo neužmirštama lietuviška iškilmė — didžiavosi baltimoriečiai linksmi skirstydami namon. Baltimorės spauda įvykį gražiai pamėinoje.

Lietuvos Pasiuntinys Informacijų Skyrius, Washington, D. C.

KO PASIEKĖ KLAIPĖDA, BUDAMA LIETUVOS VALDŽIOJE

Prieš Didįjį karą ir ligi 1923 metų Klaipėda buvo mažas, nežymus Vokietijos užkampio uostas. Jos vardo nežinojo net ir tolimesnių sričių Vokietijos gyventojai. Tada į Klaipėdos kraštą niekas, net patys vokiečiai, nekrepė rimtesnio dėmesio. Tačiau po 1923 m. sausio 15 d. garsaus sukilimo, Klaipėdos kraštui ir uostui galutinai atitekus Lietuvai, jo reikšmė žymiai pakilo. Ir suprantama, nes Klaipėdos uostas yra vienintelis Lietuvos išėjimas į platų pasaulį, yra langas į Baltijos jūrą, langas, nuo kurio daug priklauso tolimesnis visos Lietuvos klestėjimas. Del to Lietuva visomis išgalėmis ir kovoja del Klaipėdos krašto, pakeisdama net didelius politinius ir ukškus susirėmimus su Hitleriškąja Vokietija. To dar maža. Nuo 1923 metų Lietuva labai daug padarė Klaipėdos krašto medžiaginei kulturai ir jo gyventojų gerovei kelti.

Pirmiausia buvo atkreiptas dėmesys į Klaipėdos uostą. Jis praplėstas, pagilintas ir patobulintas, išvestos naujos krantinės ir išvesti nauji baseinai, toliau į jūrą nuleisti molai. Uosto techniškas įrengimas padarytas daug naujesnis, įtaisyta eilė galingų kranų ir kitų prietaisų, kurie duoda galimumo greitai prikrauti ir iškrauti laivus, uoste pastatyti nauji sandėliai. Taip pat iš uosto į Klaipėdos miestą nutiestas geležinkelis, kitos Lietuvos dalyse su Klaipėdos kraštu sujungiamas plentais. Į visus šiuos darbus Lietuvos išdas yra įdėjęs keliasdešimt milijonų litų.

Jau beveik keturi penktadaliai viso Lietuvos išvežimo į užsienius šiandien eina jūrų keliais per Klaipėdos uostą. Už tai kasmet sparčiai auga ir į Klaipėdos uostą atplaukiančių laivų skaičius. Vien tik 1935 m. į Klaipėdos uostą įplaukė 1.225 laivai. Tai yra daug kartų daugiau, negu tais laikais, kai Klaipėdos kraštas priklausė Vokietijai. Šiais laikais Klaipėdos uostą lankydavo tik maži laivai, kurie vežiodavo miško medžiagą, šiek tiek akmens anglių, silkų ir kitų nežymių prekių. Gi dabar į Klaipėdos uostą ateina dideli jūrų laivai su visų rūšių krovniais. Drauge ateina ir dideli keleiviniai laivai, kuriais kasmet atplaukia užsienio lietuvių ekskursijos. Kasmet didėja skaičius laivų, plaukiojančių su Lietuvos vėliava. Šiandien Lietuvai jau priklauso aštuoni prekybiniai ir vienas kariškas laivas. Be to, įsikūrę nuolatinės laivų susisiekimo linijos tarp Klaipėdos ir Londono, Klaipėdos ir Belgijos bei Olandijos uostų, Klaipėdos ir Danijos, Švedijos, Ispanijos, Portugalijos, Vokietijos, Sovietų Rusijos ir Baltijos valstybių, o vasaros metu taip veikia linijos tarp Klaipėdos ir Amerikos. Šiandien Klaipėdos uosto krantinės nusėtos benzino, naftos ir aliejaus tankais. Klaipėdos kraštui prisijungus prie Lietuvos, smarkiai užaugo tenykštė prekyba bei pramonė,

kuriai dabar atsidarė keliai ir į Didžiąją Lietuvą. Jau atsigavo ankščiau neveikusiai fabrikai. Taip pat įsikūrė naujos pramonės įmonės: — tekstinės, metalų, chemikalų, tabako ir t. t. Šiandien Klaipėdos pramonės įmonės dirba apie 25.000 žmonių.

Kartu su laivininkyste, Klaipėda pasidarė reikšmingas pasaulinės prekybos centras. Todel nenustabu, kad sparčiai auga ir pats Klaipėdos miestas. Per tryliką paskutiniųjų metų miesto gyventojų skaičius padidėjo dvigubai ir šiandien siekia 45.000 žmonių. Tai yra antrasis savo didumu miestas nepr. Lietuvoje.

Klaipėdos krašto ukis jau nuo senesnių laikų stovėjo gana aukštai. Jis ir šiandien aukštai stovi. Tik iš seniau susidariusių aplinkybių dėka, jis svyrą ir greta esančią Vokietijos rinką. Be to, jis mažiau pritaikytas į užsienius išvežamai gamybai, kokių dabar vis daugiau stengiasi pasidaryti Didžiosios Lietuvos ukis. Visa tai žinodama ir norėdama Lietuvai ant kelių pakludyti, Vokietija, grynai politiniais sumetimais, emė taikyti Lietuvai ukiskus spaudimus. Pas save neperka Lietuvos sviesto, galvijų, kiaulių ir mėsos, varžo net šių prekių pervežimą per savo žemę į Čekoslovakiją, Prancūziją, Belgiją ir kitus kraštus. Del to Lietuva savo prekes noroms nenoroms veža jūrų keliais.

Visos Vokietijos vartojamos priemonės prieš Lietuvą skaudžiai palietė ir Klaipėdos krašto ukininkus. Tačiau ir šiaip Lietuva daug padarė, keldama to krašto ukį: Klaipėdoje pastatyta didžiulė skerdykla ir šaldytuvai, statomos pieninės ir nugriebimo punktai, baigiama šilutėje statyti spirito varykla, kuri suvartos gausingus šilutės ir Rusnės apylinkių bulvių derlius. Be to, ir Klaipėdos krašto ukininkams iš valstybės išdoroami primokėjimai už mėsos ir pieno gaminius. Del to, nežurint visokių Vokietijos daromų spaudimų, dabar Klaipėdos krašto ukininkų buklė jau nėra taip bloga.

Ir kultūros bei švietimo srityje čia padaryta vertinga pažanga. Klaipėdoje įsteigtos tokios mokslo įstaigos, kaip Prekybos institutas, Pedagoginis institutas, Vytauto Didžiojo gimnazija, Muzikos mokykla, Pagegiuose — Kristijono Duonelaičio vardo gimnazija, šilutėje — Aukštesnioji mokykla. Be to, Klaipėdos krašte įsteigta eilė privačių lietuviškų mokyklų, vaikų darželių įvairių organizacijų skyrių.

Visa tai sudėjęs krūvon, galima drąsiai pasakyti, kad per tryliką paskutiniųjų metų, Klaipėdos krašto ukis, uostas, laivininkystė, susisiekimas, kultura ir gerovė padarė labai didelę ir džiuginančią pažangą. Iš buvusio niekam nežinomo Rytprasių užkampio, iš mažo miestuko su mažos reikšmės miško bei žvejų uostu (nuo 1923 m. ligi 1936 m.) Klaipėda virto visame pasaulyje žinomu prekybos centru, kuris nuolat auga ir plečiasi. Tai vaisius Klaipėdos krašto sugrįžimo prie savo tikrosios motinos — Didžiosios Lietuvos.

Vokietininkai Nenori Važiuoti į Vokietiją

Atitinkamoms įstaigoms pasiteiravus, ar kariuomenės teismo nuteistieji Klaipėdos krašto vo-

AŠ PRAMIEGOJAU...

Tariau: miegosiu pusę amželio,
Kad nematytčiau savo vargelio;
Nebaigęs mokslo numėčiau knygą
Ir mano akys saldžiai užmigto...
Rodos, tik biskį akis sudėjau,
Ir jaunystelės nepastebėjau.
Pusę amželio aš pramiegojau,
Niekio nedirbau ir negalvojavau.
Mačiau sapnuose, jaučiau per miegą
Kaip dienos slinko, kaip metai bėgo...
Aš nemačiau kaip saulė tekėjo,
Kaip vasarėlė gėlės žydėjo.
Aš pramiegojau žiemužę šaltą,
Nepastebėjau sniegelio balta.
Pusę amželio aš pramiegojau,
Jaunos mergelės nepavylojavau...
Vieni užaugo, kiti paseno,
Aš pramiegojau, Dievuliau mano!
Ką aš sakysiu, ką aš darysiu,
Kaip mokslo draugas už pasivysiu? •
Reikėjo dirbti kaip motinėle:
Ji vėlai gulė ir anksti kėlė.
Na, dabar dirbsiu, gana miegoti,
Akys pradudę emė rauduoti...
Kelk ir tu broļau, kelkis seselė!
Kad pamatytum šviesią aušrelę.
Šviesią aušrelę, kad pamatytum,
Šimtą darbelių, kad padarytum.

Vikt. Tatarėlis

REGĖJIMAS yra Nenuperkamas ŠVIESA YRA NEBRANGI

I.E.S. lempa padaryta šalies žymiausių šviesos inžinierių, mokslininkų ir akių specialistų.

SALYGOS
Aukštoji Lempa
\$7.50 gyvais pinigais arba lengvomis mokėtimis:
75 centų
pirma mokėstis, likusius lengvomis mėnesinėmis mokėtimis.

Dial
2-6771

The Worcester Electric Light Co.

kietininkai pageidautų, kad jie būtų iškeisti į Vokietijoje kalbamuosius lietuvius. Tačiau visi vokietininkai kategoriškai atsisakė važiuoti į Vokietiją. Girdi, Lietuvoje jie turi nejudomus turtus, o Vokietijoje jie nieko neturi, ir ten jiems nebus ko veikti.

Matas Šalčius Išvyksta į Pietų ir Šiaurės Ameriką

Žinomas Lietuvos žurnalistas ir garsus keliautojas Matas Šalčius vasario mėn. 8 d. išvažiavo į Pietų Ameriką. Apie šią didelę kelionę M. Šalčius taip pasisako:

Vykdamas į P. Ameriką, pirmiausia manau nuvažiuoti į Argentina. Ten aš busiu kovo mėnesį, t. y. tuo laiku, kai nuo laukų valomas derlius. Argentinoje, manoma, užtruksiu apie mėnesį laiko ir, susipažinęs su mūsų tautiečių gyvenimu, vyksiu į Urugvajų ir Paragvajų, kuriuos tikiuosiu pasiekti balandžio mėnesį. Lankydamos Čili, Boliviją ir Argentina, patyrinėsiu Andų kalnų ir Takomos dykumų gyventojus. Vėliau jei tik leis aplinkybės, pasieksiu Peru ir Ekvadorą. Apie lapkričio — gruodžio mėnesį manau per Amerikos Jungtines Valstybes grįžti į Lietuvą.

Iš šio M. Šalčiaus užsibrėžto kelionės plano matyti, kad jis pasiruošęs nukeliauti 30.000 kilometrų. Lankydamos Pietų Amerikos valstybes, jis nepamirš ir tenykščių lietuvių kolonijų, vienur ir kitur suruoš paskaitas, o be to, susipažins su tų kraštų gyvenimo sąlygomis ir kolonizacija. Grįžęs iš savo kelionės, Matas Šalčius parašys kelias didesnes knygas apie Pietų ir šiaurės Ameriką.

D-ro Šliupo Sukaktuvių Minėjimas

(DULR Telegrama)
Kauņas, 1936 m. vasario mėn. 29 d. — Pirmieji savanoriai kariai profesionaliai plačiai visuomenei pritariant kovo trečią Valstybės teatre ruošė iškilmingą Daktaro Šliupo sukaktuvių paminėjimą. Kalbėjo Grinius, Skipitis, Biržiška, Avizonis ir kiti.
DULR.

IR NEGIRTUOKLIAI GALĖS PRAGERTI DRAPANAS...

Laikraščiai praneša apie tai, kad vienas mokslininkas išradęs būdą, kaip gaminti drapanas iš cukraus... Tat, ateina laikai, kai drapanas galės pragerti netik švaigalų, bet ir arbatos mėgėjai. — Arėjas Vitkauskas.

BIRUTĖS SALDAINIAI ŠVENTĖMS

Raktas Merkaitės širdin

BIRUTĖS SALDAINIAI
Ką tik atsiųsti iš Lietuvos Kalėdų šventėms. Lietuvoje gaminti iš skanių vaisių ir saldumynų ir yra tinkama dovana visiems.

Šių saldainių dėžutė susideda iš keliolikos aukštos rūšies saldumynų, kurie pasiūdo už 75c svaras, gi už \$1. su persiuntimo lėšomis.

Prisiųsk mums \$1. mes tamstai užtai prisiusime dėžutę tų vaisinių, ką-tik iš Lietuvos atgabentų saldainių.

Palaikykime Lietuvos pramonę. Naudokime iš jos įgabentus produktus — lietuviškus saldainius. Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

ŠIS-TAS IŠ LIETUVOS ĮSTATYMU

Adv. K. R. Jurgėlos Paskaita Per
Profesionalų Dr-jos Radio

Ne visose Lietuvos dalyse veikia vienodi įstatymai, nes, kaip paprastai yra priprasta tarptautinėje teisėje, nauja ar kita valstybė, perimdama savo valdžion kitą teitoriją, palieka pagrindinius tos teritorijos įstatymus veikiančiais, kiek tas neprieštarauja tos valstybės konstitucijai. Tuo būdu, Vilniuje ir Kaunijoje veikia rusų įstatymai (vadin. X tomo I dalis yra svarbiausia). Suvalkijoje veikia Napoleono Kodeksas, Klaipėdos krašte Prūsijos įstatymai, Palangos valsčiuje Kuršo įstatymai. Lietuvos Konstitucija tuos visus įstatymus rinkinius kiek pakeitė — suvienodino, ir steigiamasis Seimas bei kiti seimai ir ministrų kabinetas dalį įstatymų suvienodino. Jau kelis metus dirba Valstybės Taryba, kuri laipsniškai sukodifikuos visus įstatymus ir suvienodina juos bei teismų praktiką. Daug kas jau yra atsiekta kodifikacijos srityje.

deksas buvo įvedęs priešvedybinių sutarčių institutą. Steig. Seimas tą praktišką sistemą panaikino, sugriovė, betgi kitų nuostatų neišleido, apart tiek, kad galutinai paliko žmonos atšiestinį turtą ar kraštį jos pačios nuosavybe, uždraudamas vyrui naudotis jos turtu.

Steig. Seimas pakeitė ir suvienodino paveldėjimo klausimą taip: (V.ž.85 Nr.) žmona gauna po vyro 1/4 dalį jo kilnojamo ir nekilnojamo turto nuosavybėn; jeigu nėra vyro likusių vaikų ar jų tiesios linijos įpėdinių, tai žmona gauna po vyro kitas 3/4 ligi gyvos galvos arba iki ji naujai išteka už kito vyro. Vyras ta pačia tvarka paveldi žmonos turtą. Betgi truksta nuostatų apie našlio ar našlės teisę valdyti ir naudotis palikimu tol, kol vaikai taps pilnamečiai, nėra nustatyta nei privalomos palikimo dalies. Duktė ar sunus, atidalintas iš tėvo turto, nedalyvauja paveldėjime.

Turto Paveldėjimas

Turtą įgyti galima paveldėjimo, pirkimo ar įsisenėjimo teisės keliu. Jei palikėjas mirdamas paliko testamentą, tai testamentas turi būti pristatytas apylinkės teisman patvirtint per 1 metus nuo testatoriaus mirties dienos; užsienyje gyvenantieji turi tai padaryti per 2 metus. Įsiskolinę del testamentų turi būti išskelti per 2 metus nuo skelbimo apie jų patvirtinimą dienos. Ne tik tai įpėdiniai, bet ir kiekvienas, kieno civilinė teisė užgaunama testamentu ar kitu kuriuo aktu gali kelti ginčą del tokio testamentu ar akto. Testamentus sudarant nereikalaujama tokių griežtų formų, kaip kad New Yorke.

Kai testamentas nepaliekamas, turtas dalinamas einant įstatymais. Įpėdiniai turi atsiilepti į skelbimą "Vyr. žiniose" per 6 mėn. nuo skelbimo patalpinimo V. ž. dienos. Apylinkės teisėjas patvirtina, išsklausęs liudytojus ir patikrinęs dokumentus, atsiliepusių įpėdinių paveldėjimo teisėse. Patvirtintus pareiškusius savo teises, kiti įpėdiniai tegali savo teisių ieškoti per 10 metų nuo patvirtinimo skelbimo dienos. Pasidalinant palikimą, kai dalybose dalyvauja ir mažamečiai, pasidalinimo projektas turi būti patvirtintas Apygardos Teismo. Kas per 10 metų nuo publikacijos apie įpėdinių šaukimą neatsiliepia, tas nustoja į turtą teisių. Mažamečiams ta teisė suteikiama ilgiau: 10 metų terminas veikia tik sukakus 21 metus amžiaus, taigi gali užsitęsti 31 metus.

Įsisenėjusių valdymu nuosavybė pripažįstama, jei per 10 (ar 30) metų asmuo valdo svetimą turtą savininko teisėmis. Asmuo valdąs žemę neterminuotai nuomos teisėmis negali įgyti nuosavybės teisių įsisenėjimu. Įsisenėjimo terminas skaitomas nuo teisių ieškoti atsiradimo dienos. Jei mirus palikėjui vienas iš įpėdinių priėmė palikimus ir valdė daugiau kaip 10 metų kaip savininkas ir įgijo nuosavybės įsisenėjimu, o kiti neval-

SENATVĖ

Ne vienas metas riščia prabėgo šitai man galvą širmai apraukė, o penktas kryžius pečius prislėgė vargiai ko gero poryt sulauksiu...

Išnyko aukso, dienos svajonės, kurios dainavo aušros giesmelę, kapuos nurimo pavargę žmonės, kurie man rodė gyvatos kelią.

Pati Dubysa siauriau beteka aukšti jos krantai matyt nuslėgė, anuomet kalbos mažai kas šneka žvaigždėtos naktis... vargas prislėgė.

Nejaugi laikas į bočių šalį, kur kryžiai liudni šalin palinkę, iš kur numirę sugrįžt neb'gali ant amžių vietą ramią aprinkę.

Senelis

Jau Čia!

Brockert's ALE

Worcesterio Produktas

IS KRANO KUR TIK REIKALAUŠITE ŠIO ALAUS STIKLO

Turintieji išpirkimo teisę giminaičiai gali ta teise pasinaudoti trijų metų laike nuo parduoto turto pirkimo — pardavimo patvirtinimo dienos.

Nesąžiningas turto valdytojas privalo gražinti savininkui gautas iš to turto pajamas už laiką nuo turto užvaldymo dienos ligi gražinimo dienos, t.y. nuo dienos kada jo valdymas pasidarė nesąžiningu. Tas yra svarbu žinoti amerikiečiams, kurie turi Lietuvos įgalotinius. Gi sąžiningas valdytojas privalo gražinti turto pajamas nuo ginčo pareiškimo dienos.

Rankpinių raštelį turi būti nuimtas neilgais kaip vienų metų terminas pirkimo — pardavimo aktui ar užpardavimo sutarčiai surašyti. Jei terminas nenustatytas, tai įsai turi galios per vienus metus nuo raštelio surašymo dienos, gi pasekmės del baudos eina dar vienus metus.

Aikvotojui (spendthrift) teismas gali paskirti patarėją, kurio sutikimas reikalingas perleisti turtą, bet įstatymai nenumato, kad pripažintam aikvotojui būtų galima teismo nutarimu uždrausti perleisti kam nekilnojamą turtą.

Žmonos įnešimas turi pirmenybę prieš visus asmeninius vyro kreditorius nors įnešimas ir nebūtu pažymėtas vedybų akte.

Kai per varžytynes pasiulyta aukščiausia suma yra mažesnė už įkauto laikytojas turi teisę pasilikti turtą sau, net tais atsitikimais, kai pasiulyta per antrąs varžytynes suma nepadenčia valstybei ir savivaldybei nesumokėtų mokesčių. Tuo atveju varžytynių pasekmės pranešamos Mokesčių Departamentui ir savivaldybei, ir tik šioms sutikus gali būti varžytynės patvirtintos.

Vykiant sprendimą prieš nežinia kur dingusį (amerikiečiai kartais apšaukiami tokiais), kilnojamo turto varžytynės gali įvykti neankščiau kaip per 8 savaites nuo aprašymo dienos, o grynai pinigai ir priteistas turtas gali būti išduoti tik 6 savaitėms praslinkus nuo turto aprašymo arba pinigų įnešimo teisman.

Kreipiant ieškojimą į nekilnojamą turtą, skolininkui duodamas 2 mėnesių terminas sumokėti skolą geruoju. Aprašymas leidžiamas po 2 mėnesių. Skelbimas apie varžytynes iškabina 1 mėn. prieš varžytynes. Skelbimas kabinamas teisme. Neankščiau kaip po 7 dienų po varžytynių apylinkės teisėjas daro nutarimą del varžytynių patvirtinimo.

Ieškinyis prieš vekselio davėją gali būti išskeltas per 5 metus, skaitant nuo vekselio termino dienos. Laiko stoka neleidžia plačiau pakalbėti vekselių klausimu.

Amerikoje gyvenęs asmuo tegali savo interesus ginti per paskirtą įgalotinį, gyvenantį Lietuvoje. Įgaliojimo galiojimo terminas priklauso nuo įgaliojoto

noro. Yra svarbu, kad įgaliojimo tekstas atitiktų Lietuvoje priimtai formai. Išvesti įgaliojimai su nereikalingais tekstais ir per daugeliu suvaržymų bei sąlygų tik bėdos pridaro, todėl patartina įgaliojimus ir kitus teisiskus dokumentus surašinėti pas kvalifikuotus asmenis, gerai mokančius lietuvių kalbą arba išanksto gauti blankus duplikate iš Lietuvos. Visi įgaliojimai, pardavimo aktai ir kiti dokumentai privalo būti Lietuvos konsulate patvirtinti. Reikalinga betgi įsidėmėti, kad Konsulatas liudija dokumentą palidijusio notaro valdininko ar teisėjo parašą ir kad tas dokumentas padarytas teisėtai pagal vietoje veikiančius įstatymus, betgi Konsulatas nesima jokios atsakomybės už liudijamo dokumento tekstą — turinį ar žinių tikrumą. Antra, Gen. Konsulatas New York'e liudija dokumentus, pagamintus Jungtinėse Valstybėse. Jei jame yra ir Kanadoje gyvenančio asmens parašas, tai legalizavimas nebus geras, nes Kanada yra Lietuvos Pasiuntinybės Londone, Anglijoje, jurisdikcijoje ir Kanados gyventojai turi savo dokumentus legalizuoti Londone.

Dar vienas svarbus reikalas: pagal veikiančius įstatymus, Lietuvos pilietė, ištekėdama už svetimšalio, t.y. už ne — Lietuvos piliečio, nustoja Lietuvos pilietybės, kad ir neįgydama vyro pilietybės. Tas principas nesusiderinamas su moterų lygybės teise garantuota Konstitucijoje, betgi to nusistatymo laikosi Lietuvos Vidaus Reikalų Ministerija. Neseniai Pilietybės Komisija, prisitaikindama prie žymių teisininkų nuomonės, pripažino, kad kai moteris neįgyja vyro pilietybės, pav. ištekėjusi už Amerikos piliečio arba už asmens be pilietybės, tai ji principu nustoja Lietuvos pilietybės teisių, bet nenustojimo fakto pripažinimą tegali pareikšti Pilietybės Komisija. Todel moteris privalo nelaukdamas pilietybės išsiaiškinti, jei nenori kelionės Lietuvos sutrukdyti.

Moters Lygybės ir Nelygybės Teisė

PAKVIETIMAS

Šis Amerikos Lietuvos numeris yra 12-tas 1936 metų, arba sutrumpinti — 12 — '36. Pažvelgk ant pirmo puslapio tuojau po antgalviu "Amerikos Lietuvos", ir palygink jį su savo numeriu, kuris yra įspausdintas greta su jūsų adresu, ant kurio gaunat Amerikos Lietuvį. Jei jūsų numeris yra toks pat (12 — 36) arba mažesnis, tai reiškia kad jau turi atsinaujint savo prenumeratą. Jei mūsų skaitytojai nevilkinę savo prenumeratos pasinaujinimo, tai daug prisidėtų prie ekonomijos savo spaudos palaikyme šiame depresijos mete. Todel nuoširdžiai Tamstą prašom savo prenumeratą pasinaujint

dė, tai kiti įpėdiniai del įsisenėjimo negali kelti bylos palaiškams, nors ir nebuvo padaryta publikacija įpėdiniam šaukti.

Pirkimo — pardavimo aktai surašomi pas notarą, kurio jurisdikcijoje žemė ar turtas randasi. Notariniai aktai pristatomi vyresniam notarui patvirtinti per 1 metus nuo dienos akto įnešimo į jaunesniojo notaro aktų knygą. Jei aktas apie pirkimą — pardavimą neįvyko, pan. pardavėjas negavo pirkimo kainos, tai šalys turi pareikšti aktą surašiusiam notarui per 7 dienas nuo akto patvirtinimo dienos, prašyti aktą panaikinti ir gražinti pripažinimo mokesčius. Lietuvoje esančio turto pirkimo — pardavimo aktai surašyti užsieniuose, pav. Amerikoje, turi būti per 6 mėn. pristatyti vyr. notarui patvirtinti. Visi užsieniuose, pav. Amerikoje, daryti dokumentai turi būti Lietuvos konsulate patvirtinti. Pirmiau sudarytas aktas turi pirmenybę prieš vėlesnį aktą. Sudarymo laikas skaitomas ne nuo akto dienos, bet nuo vyr. notaro patvirtinimo dienos, — taigi kisenėje nešiotis dokumentų neverta.

Ukio Pardavimas ir Nuomavimo Teisės

Ukininkų gyvenime dažnai pasitaiko, kad žemės savininkas — tėvas del senatvės ligos ar išvykimo Amerikon perleidžia ukį vyresniam sunui, uždedamas jam prievolę laikyti tėvus iki gyvos galvos (duoti jiems "išimtinę") ir išmokėti savo broliams — seserims "dalis", — maždaug tiek, kiek jie gautų po tėvo mirties. Toks perleidimas daromas dažniausiai dovanų aktu, kartais (rečiau) pirkimo — pardavimo aktu, smulkiai išdėstant akte visas sąlygas: kokie daiktai duodami, kiek kam pinigų, terminai ir tt. Betgi tokia tvarka neapsaugoja nei tėvų nei brolių — seserų: naujo savininko prisimtos prievolės nėra vadinama "daiktinė teisė" ir todel notaras negali dėti turtui draudimą, trukdantį turto perleidimą į trečias rankas, — sunus gavęs turtą, gali reikalauti iš vyr. notaro (Not. Įstat. 182 str.) patvirtinti perleidimo aktą nepristatęs nei tėvų sutikimo, nei jokio atsiskaitymo įrodymų. — Tėvas, norėdamas savo turtą perleisti nurodytomis sąlygomis, gali tikrai apsaugoti savo ir visų įpėdinių teises — interesus tik perleisdamas to ukio nepilną nuosavybės teisę: tada vyr. notaras gali registruoti nuosavybės teisių suvaržymo pažymėjimus ir tik tokiu būdu garantuoti prisimty pareigų išpildymą. Tada, norint turtą perleisti į trečias rankas, tėvų ar brolių sutikimas — atsiskaitymas nuo savo teisių — ar atsiskaitymas turi būti pareikštas atskiru notarniu aktu, apmokamu proporcinu žyminiu mokesčiu. Brangiau kainuoja, bet teisės tinkamai apsaugojamos.

Zemę parduodant, nėra reikalo žymėti "su triobesiais" ar be jų: įstatyme nurodyta, kas žemei priklauso, svarbu tik žinoti, kas yra savininkas ir tada aišku kam priklauso visa, kas toje žemėje randasi. Kas kita yra miestuose, kur namai yra svarbus ekonominis vienetas. Trobesys pastatytas ant termininės nuomos žemės skaitomas nekilnojamu turtu, ligi pasibaigs nuomos laikas. Taigi toks triobesys negali būti parduotas varžyti-

nėse nugriovimui, kaip kilnojamas turtas, o gali būti parduotas tik su nuomos teise, kaip vienas ekonominis vienetas.

Kalbant apie nuomas: nekilnojamas turtas gali būti išnuomotas tik 36 metams skaitant nuo nuomavimo pradžios. Turtas, kuriam įsteigta globa, gali būti išnuomotas: mažamečių turtas — ligi jiems sukaks 17 metų, kiti turtai — neilgiau kaip 12-kai metų.

Skirstant viensėdžiams, žemės tvarkymo įstaigos galutinai sprendžia ginčus kiek kuriam kaimui ar ukininkui priklauso žemės, ir tie išspręsti ginčai negali būti teisme naujai nagrinėjami.

Ar Gali Svetimšalis Įsigyti Nekilnojamą Turtą Lietuvoj?

Laikinas pilietybės įstatymas draudžia svetimšaliams bet kuriu būdu įgyti Lietuvoje nekilnojamą turtą, ir sudarytu nekilnojamu turto pardavimo — pirkimo sutartys skaitomas nesantomis ir naikintomis. Turtą Lietuvoje paveldėjęs svetimšalis privalo tą palikimą likviduoti per 3 metus. Bet kadangi Lietuvos konstitucija laidavo lygias civilines teises bet kurios Amerikos kontinento respublikos piliečiams lietuvių kilmės, tai Amerikos piliečiai lietuviai, asmeniškai per įgalotinius, gali paduoti prašymą Vidaus Reik. Ministerijai ir lengvai gauna leidimą nekilnojamam turtui įgyti.

Kalbant apie svetimšalių teises, svetimos valstybės teismo sprendimas Lietuvoje vykdomas tik tada, jei sudaryta tuo reikalu sutartis. Su Amerika dar nesutarta.

Neseniai dar vienas amerikiečiams įdomus sprendimas buvo padarytas Vyr. Tribunolo: Civ. Ist. 103 str. reikalavimas, kad žmona gyventų su savo vyr. numato bendrą vyrų ir žmonos gyvenimą savo valstybės teritorijoje; todel žmona, atsisakydama pesikelti kartu su vyrų į svetimą valstybę, nenusižengia įstatymui ir ji negali būti kaltinama del bendro negyvenimo su vyr. išvykusiu Amerikon. Šis sprendimas yra labai svarbus, nes tuo būdu žmonos atsiskaitymas vykti Amerikon yra pateisintas aukščiausios Lietuvos teismo instancijos ir žmonai negalima primesti vyro apleidimą (desertion). Kaikuriuose bylose, kur domicilium yra svarbus faktas, tas sprendimas turės didelės įtekmes, pav. paveldėjime, kur vyras Amerikoje gautų divorso nuo žmonos Lietuvoje pasilikusios antros žmonos vaikai negalės paveldėti tėvo turto Lietuvoje.

Kai svetimšalis kelta byla Lietuvos piliečiui, Lietuvos teismas reikalauja laido išlaidoms ir galimam sprendimui atsakovo naudai padengti, nebent jei susitarta su atitinkama valstybe. Su Amerika nėra susitarta. Jei svetimšalis kelia Lietuvos teisme byla svetimšaliui, laidas nėra reikalaujamas.

Ar Nustoja Sutarties Raštas Galią Del Įsisenėjimo?

Dar šis tas įdomesnio iš Lietuvos įstatymų. Saugojimo rašteliai nustoja galios del įsisenėjimo kas priėmė kokį nors daiktą saugojimui, privalo jį gražinti kiekvienu reikalavimu.

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės,
Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'o parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILEK MUSŲ!"

(God, have mercy on us!)

400 pusl. Gražus, tvirtis aparai.

"Nedaugelis likusių knygų su geras aparais nupiginta ir parduodama po 1.00 (su persaitimu)".

Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Vietos žinios

Potvynis Padarė Nuostolių Iki \$2,000,000 Worcesterio Apskirtyje

Apskričio komisijonieriai apskaitliavo, kad Worcesterio apskirtyje potvynis padarė nuostolių už nemažiau \$2,000,000. Tiltai per upes nunešti, užtvankos nuneštos ir delto dirbtuvės ir gyvenamieji namai buvo apsemti. Per kelias dienas didžiama vieškelių į Worcesterį buvo nepereinami. Daug miestelių labai nukentėjo.

Worcesterio miestas nebuvo pralenkta šį kartą. Kai kuriose miesto dalyse gyventojai buvo priversti apeleisti namus. Policijantai pagelbėjo žmonėms išsikraustyti su laiveliais. Mokyklos buvo uždarytos ketvirtadienį, bet penktadienį vėl atsidarė išskyrus vieną, Webster aikštėje, kur buvo veik blogiausias tvanas. Rytinėje ir pietinėje Worcesterio dalyje žmonės gyvenantį klonyje buvo apsemti, kad negalėjo išeiti iš namų. American Steel ir Wire kompanijos dirbtuvės buvo uždarytos per dvi dienas iš priekšties veržančio vandens. Didžiama šio miesto dirbtuvių, kurios prie upių ar vandenų daug nukentėjo.

Worcesterio miesto majoras parupino, kad privatiškos gatvės būtų pereinamos, idant pasitaikius gaisrui ar kokiam nepaprastam įvykiui, ambulansai ir ugniagesiai neįkliumtų į purvyną. Ypatingai buvo pasirupinta, kad ugniagesiai būtų pastatyta nuolatinėje sargyboje, netoli tų vietų kur buvo apsemta. Miesto departamentai eina į pagalbą dirbtuvėms, kad kuo greičiausiai galėtų atsidaryti.

Kolombo vyčiai rengia didelį "Beano" lošimą Auditorium svetainėje, šeštadienio vakare. Bus didžiausias "Beano" parengimas Worcesterio ir tikimasi, kad atliks nors \$3,000, kurie bus išdalyti šeimynoms, kurios prarado savo namus laike potvynio.

Raudonasis Kryžius pradėjo vaju surinkt \$12,500 kvotą nukentėjusioms nuo potvynio šeimynoms. Jau į vieną dieną surinkta \$1,000.

Paneigtas Aukštas Worcesterio Valdžios Išlaidymas

Worcesterio taksų mokėtojai yra be galo melžiami tikslai dėl to, kad nėra geros tvarkos. \$200,000 galima sutaupti iš gatvių departamento ir \$200,000 iš policijos departamento. Taksų mokėtojų organizacijos sekretorius John H. Mahoney aną dieną kreipėsi į miesto tarybos finansų komitetą, kad persvarstytų majoro Cooksono pateiktą 1936 metų biudžetui planą miesto išlaidoms, susidedantį iš \$13,584,000.

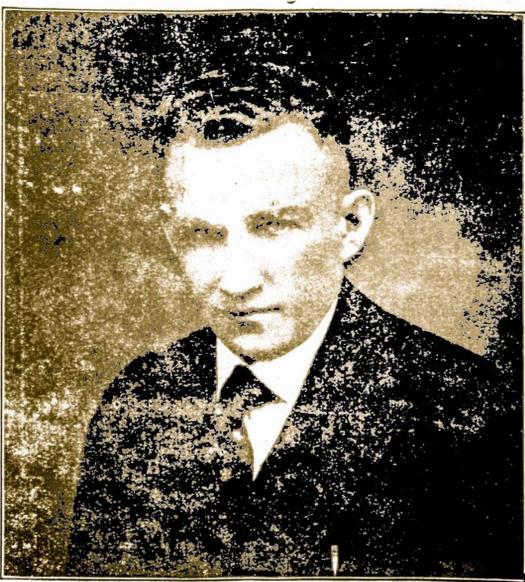
Sulig p. Mahoney nuomonės išsina, jei miesto dabartinę tvarką perorganizavus ant tobulesnių pamatų, tai jo biudžetas būtų galima lengvai sumažinti nuo vieno milijono iki dviejų milijonų dolerių per metus. Ir jei taip bus padaryta, tai taksų mokėjimo našta žymiai palengvėtų.

Pietinės Worcesterio Žinios

Rengiasi Prie "Minstrelio"

Pereito pirmadienio vakarą, Aušros Vartų parapijos jaunimas pradėjo laikyti praktikas prisirengimui prie metinio "minstrelio" kursų įvyks Mechanics svetainėje, balandžio 22-ą dieną. Visos parapijos organizacijos, Studentai, Vyčiai, Choristai, Sodalicijos ir Šv. Vardo Jėzaus draugija atsilankė į praktikas ir bendromis iegomis darbuojasi. Musų vargonininkas Justinas Balsis mokina choristus ir kaip pasirodė pirmadienį laike praktikų, nėra abejonės, kad pasiseks.

"Minstrelis" bus pristatytas trečiadienį, balandžio 22-ą dieną. Rengimo komisijos generalis pirmininkas yra Jonas Marcinkus, g. raštininkė yra Louisa Totilaitė. Pelnas bus skiriamas parapijos statybos fondui. Skelbimų komisijon įeina sekantieji: V. Rakeckaitė, J. Dubickas, P. Aikšnoras, M. Manasaitė, S. Neskis, V. Vieraitis, J. Jurgelionis, A. Manasas ir kun. J. Bakanas. Programos komisija susideda sekančiai: J. Balsis, J. Leikus, A. Manasas ir V. Vieraitis. Muzikos komisija paskirta sekanti: Julė Metrikaitė, J. Marcinkus ir J. Bielanius. Scenos papuošimą parupins: J. Matačinskas, A. Trumpaitis, M. Tamulitė, M. Volungitė ir M. Čečetaitė. Reklamos komisiją sudaro: P. Aikšnoras, J. Leikus ir Jurgis Dubickas. Kostiumais rūpinasi: Ona Valentukevičiūtė, J. Kašetaitė, M. Česnaitė, T. Stoškus ir B. Borisas.

PETRAS SKRICKIS, Tenoras

Apie Operetės "Lietuvaitės" Perstatymą

Aušrelės choras su savo gabiais dainininkais ir choristais mokinasi operetę "Lietuvaitę", vadovaujant J. Dirveliiui, gerai žinomam muzikantui. Aušrelės choras neleidžia savo talentuo-

tus dainininkus pasislėpti. Seniai jau Worcesterio lietuviai girdėjo dainuojant tokius dainininkus kaip A. Čenienę, P. Skrickį ir kitus. Petras Skrickis prieš daug metų buvo vienas iš populiariausių tenorų solistų. Šioje operetėje, jis atliks Igno, Alenutės mylimo, rolę. Operetė bus perstatyta balandžio 19-ą dieną.

Po muzikališkos programos bus laikomi šokiai, kuriems grajis vienas iš geriausių orkestrų Worcesterio.

Musų gerbiamas klebonas kun. K. A. Vasys kviečia visus kuriuos tik sutinka atsilankyti į Aušros Vartų "minstrel" vakarėlį. Rengėjai taipgi kviečia visus atsilankyti. P. A., Jr.

Rupinasi Senelių Sušelpimui

Senelių pagalbos draugijos susirinkimas įvyko šeštadienio vakare, 8-ą valandą, kovo 14-ą. Pirmiausia buvo papildyta valdyba, tai valdybon dabar įeina sekantieji: K. Šimkonis, pirmininkas; J. Lendraitienė, vice-pirmininkė; E. Kodis, užrašų raštininkas; finansų raštininkas J. Bliudžius; A. Šablinskas, išdinininkas; L. J. Paulauskas ir J. Mozuraitis, išdo globėjai. Direktoriais paskirta: A. Žulkas, A. Salasevičius, J. Babraitis, J. Laurinaitis, A. Stoškus, M. Mozuraitienė; A. Valkavičienė, V. Jaudegis ir V. Česna.

Susirinkę nariai nutarė rengti "Beano" ir kortavimo vakarėlį, šeštadienį, kovo 28-ą, 6:30 valandą vakare, L. U. Klubo žemutinėje svetainėje. Bilietų kaina tikslai 35 centai. Laimėtojam bus teikiamos dovanos, taipgi visiems bus užkandžių ir skanių gėrymų. Rengimo komisija, į kurią įeina O. Bražinskienė, A. Valkavičienė, O. Šablinskienė, M. Mozuraitienė ir J. Bliudžius, rengiasi kuo smarkiausiai prie šio vakarėlio. Visi Worcesterio lietuviai kviečiami prisidėti prie šio labdarybės darbo. Kitas šios draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 26-ą, sekmadienį, 2:30 valandą po pietų, Klubo svetainėje. Valdyba

Dr. Goddardo Raketos Skrieja 700 Mylių į Valandą

Vašingtono spauda praneša, kad žymus Worcesterio Clarko Universiteto prof. Dr. Robert H. Goddard dabar veikia prie savo naujojo išradimo — raketos, kuri yra perduota Smithsonian Institutui dėl išstobulimo ir atidengimo ore esančių slaptųjų.

Jo raketa sveria tarpe 58 ir 85 svarų, skrieja 700 mylių į valandą. Raketos motoras varomas gesolino su eksploduojančios medegos mišiniu ir yra kontroliuojama su taip vadinamu groskopu. Pirmą kartą žmogus ją skris bus su ją paleisti moksliniai oro tyrt instrumentai. Taipgi dar norima raketos svoris sumažinti, ir t.t. Tačiau jeigu raketą pavyktų ant tiek išstobulinti, kad joje žmonės galėtų skraidyti, nors tiek kaip orlaiviai, tai transatlantinis susisiekimas pasidarytų labai greitas, nes sėdėti tokią raketą į kokią penketą valandų laiko butumem jau ir Kaune.

Raketos pirmi bandymai Roswell, N. M. tirlaukiuose parodė, kad ji labai trumpą laiką pakilo iki 7,500 į aukštį. Sulig dabartinės jos spartos, nė vienas nors ir greičiausias orlaivis negali susilyginti — ji lenkia ant 200 mylių į valandą.

Labdarybės Vakarelis

Labdaringos draugijos "beano" vakarėlis įvyko trečiadienį, kovo 12-ą dieną, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Atsilankė virš 300 lietuvių. Buvo labai įdomus parengimas, kurio pelnas buvo skirtas sušelpimui suvargusių žmonių. Dovanas laimėjo sekantie-

APSAUGOKITE

Jūsų Vaikelių

AKIS

SALYGOS
Stalo Lempa \$5.50
grynais pinigais arba
50¢
įmokant likusias mėnesinėmis mokėsimis.

I. E. S. Lempa suteikia tinkamą šviesą skaitymui, rašymui, ir suvimui. Išbandykite — uždyką — jūsų namuose.

The Worcester Electric Light Co.
Dial 2-6771

T. J. COONEY CO
PARINKTI ir IMPORTUOTI
Vynas — Degtinė — Alus
Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką
Neskaitykite už Alaus Dėzes
MES KALBAM LIETUVISKAI
Tel. Dial 2-9960
82 Millbury St. — Worcesteryje

Pardavimui Ar Nuomavimui

Kepykla gerai įrengta ir su visais reikalingais kepyklos įrankiais. Savininką galite matyti bile kada po numeriu 44 Harrison gatvės — C. Zinkevičia.

ji: Petras Katauskas, Albertas Metrikas, p. O. Bačienė, T. Abračinskienė, A. Lukosevičienė, M. Paulauskienė, M. Ulevičienė, A. Morkunas, J. Slavickas ir P. Mileris. Elzbieta Kupstienė laimėjo atsilankymo dovaną.

Birutės Pašalpinės Draugijos Mėnesinis Susirinkimas

Birutės draugijos nariai susirinko šeštadienio vakare, kovo 21-ą, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje. Svarstymai prasidės 7-ą valandą vakare. Visi nariai ir visos narės malonėkite ateiti ir atsivesti naujų narių. Bus išduota atskaita iš buvusio metinio baltaus. Daug svarbių reikalų bus svarstoma. Visiems nariams svarbu žinoti kaip draugija gyvuoja.

A. V. Dailyda, pirm.

Rekolekčių Savaitė

Kovo 23-ą dieną, pirmadienį, Šv. Kazimiero bažnyčioje prasidės rekolekcijos ir tęsis iki trečiadienio kovo 25-tos dienos. Vyrams rekolekcijos bus nuo kovo 26-tos iki 28-tos dienos. Sekmadienį, kovo 29-ą dieną, rekolekcijos bus visiems. Ketvirtą valandą po pietų bus laikomos rekolekcijos vaikučiams. Kun. Dr. Mykolas Ražaitis, neseniai atvykęs iš Lietuvos, ves rekolekcijas.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos
ir nuo 6—8 vakare
(Sėkmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcester

R. V. Westlin, M. D.
Gydytojas
Baigęs Mokslą Suomijoje
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos
ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais — nuo 10-11
45 Prospect Gatvės
Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Šykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

Šaltas Oras Ateina
Bukit Prisirengę—Pirkit Dabar
KOKSAI
Žirniniai \$10.40
Riešutiniai \$12.00
Vidutiniai \$12.00
Anglys Riešutiniai \$13.90
Didesni \$14.15

Mystic Briquets \$10.90
Apvalainios Anglys

Domestic Fuels, Inc.
Puikiausios Rūšies — Prienamoms Kainoms
641 CAMBRIDGE ST.
Tel. 5-6962

"Russian Cleercoal"
ANGLYS
Aukštos šilumos ir mažiau Bažkutės Pelenų iš Vieno Tono Pabandykite

Doherty Coal Co.
34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintelis Lietuvių Graborius Worcesterio

Patarnauju laidotuviams ir išrandavimui automobilius įvairiems reikalingams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikalauose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898.
340 HARDING STREET.

Parsiduoda Valgykla
Parsiduoda valgykla su laisniu, geru vietoje, visko pilna — valgių, alaus ir vyno. Savininkas važiuoja į Lietuvą.

ANT PARDAVIMO
Ant pardavimo — arba mainymo — 6 rūimų bazužė, 2 akrui žemės, 1 karvė, 1 kiaulė ir daugelis vištų. Savininką galite matyti nuo 5 val. ryto iki pirmos po pietų. Kreipkitės Amerikos Lietuvio ofisan.

Filemės
8-TŲ METŲ
SUKAKTUVIŲ
MINĖJIMUI
IŠPARDAVIMAS
Nuo Kovo 20-tos iki
Kovo 30-tos Dienos
Yra mūsų Gimimo
Dienos Paminėjimas, bet Jūs Gaudate Dovanas